

SOBOTA

29 listopada 2008
rocznik LXIII • nr 139
cena 6 Kč

tel.: 558 731 766
faks: 558740044
www.glosludu.cz
info@glosludu.cz

Pismo wychodzi
we wtorki, czwartki i soboty

TEMAT TYGODNIA na str. 4:

Szkoły
zapraszają
na dni otwarte

Nydek walczy o kolejkę

Po polskiej stronie Beskidów kolejki linowe powstają jedna po drugiej. Niestety tak się nie dzieje w zaolziańskim Nydku. Tu ciągle kończy się na marzeniach.

Jeszcze na początku lata radni Nydku mieli nadzieję, że w przyszłym roku uda im się wreszcie załatwić pozwolenie na budowę planowanej od kilkunastu lat kolejki linowej na Czantorię. Teraz jest już pewne, że inwestycja znowu się opóźni. – Do końca 2009 roku pozwolenia nie będzie. Cały przyszły rok zajmie ocenianie wpływu inwestycji na środowisko naturalne. Wszystko to ciągnie się już trzeci rok – rozkłada bezradnie ręce wójt Jan Konečný.

Dla gminy dotkliwa jest nie tylko sama zwłoka, ale też konieczność zapłacenia kolejnych 300 tys. koron specjalistycznym firmom zajmującym się oceną wpływu inwestycji na środowisko. Powodem jest sprzeciw ekologów, którzy uważają, że inwestycja może negatywnie oddziaływać na ekosystemie w rejonie rezerwatu Czantoria po polskiej stronie. Z tego też powodu sprawa trafiła na stoły w ministerstwach ochrony środowiska RC i RP. Polska strona dopiero w październiku przesłała materiały, na podstawie których – zgodnie z umową międzynarodową

Kolejka po polskiej stronie jest. Kiedy będzie po czeskiej?

– ma być opracowana szczegółowa analiza. Eksperti będą badali m.in. gatunki roślin i owadów występujących w rezerwacie Czantoria. – A tego nie da się robić zimą. Dlatego ma to potrwać do końca czerwca przyszłego roku – wyjaśnia wójt. Dopiero potem, na podstawie zgro-

madzonych informacji na szczelbu wojewódzkim, zostanie na nowo opracowana analiza wpływu kolejki na środowisko.

Tymczasem po polskiej stronie Beskidów kolejki linowe rosną jedna po drugiej. Nowa kolejka już od dwóch sezonów wywozi turystów

i narciarzy na Stożek w Wiśle. Teraz kolejna powstaje na Soszowie, a już 13 grudnia otwarta ma zostać kolejka na stoku Złotego Gronia w Istebnej. – Chyba żaden ośrodek narciarski w okolicy nie będzie mógł pochwalić się infrastrukturą na podobnym poziomie – zapewnia

jeden z właścicieli ośrodka, Leszek Łazarczyk.

– Po polskiej stronie buduje się hotele, nartostrady – a czy nas ktoś pyta o zdanie? – denerwuje się Konečný. Jednak nie stanowisko władz sąsiedniego Ustronia jest hamulcem budowy kolejki w Nydku. Burmistrz i radni uzdrowiska opowiadają się za realizacją inwestycji, która ma być jednym z punktów wspólnego czesko-polskiego projektu zagospodarowania Czantorii. Podobnie jak władze Nydku nie mają jednak wpływu na utrudnienia wynikające z przepisów unijnych dotyczących ochrony środowiska.

Długość nydeckiej kolejki, która ma składać się z 8-osobowych kabin, będzie wynosić 3 km. Po polskiej stronie kolej linowa o długości 1,6 km została zbudowana w latach 60. ub. wieku. Od dwóch lat funkcjonuje tam nowa, 4-osobowa kolejka kanapowa. Prezes zarządu spółki Kolej Linowa „Czantoria”, Czesław Matuszyński, trzyma za Nydek kciuki: – Dla Nydku jest to duża szansa – uważa. Konkurencji się nie obawia. Jest zdania, że im więcej atrakcji turystycznych w okolicy, tym lepiej. – Są dni, gdy przybywają do nas całe grupy Czechów, którzy w górę idą na piechotę, a w dół zjeżdżają naszą kolejką. Gdy w Nydku również będzie kolejka, może ich być więcej. DANUTA CHLUP

PYTANIE DO...

Ireneusza Szarca, burmistrza Ustronia:

Jaki jest stosunek władz Ustronia do budowy kolejki linowej z Nydku na Czantorię?

Razem ze stroną czeską opracowaliśmy wspólną koncepcję zagospodarowania Czantorii. Chcemy ją połączyć z dwóch stron ośrodkami turystycznymi. Po naszej stronie doszło do modernizacji kolejki na Czantorię, po czeskiej stronie ma to być budowa kolejki z Nydku. Popieramy wszelkie starania zmierzające do realizacji tego projektu, ale nie mamy niestety żadnego wpływu na utrudnienia wynikające z obostrzonych przepisów dotyczących ochrony środowiska, które powodują, że decyzja w sprawie budowy kolejki musi zapaść na szczelbu centralnym. Podobne problemy związane były z otwarciem przejścia dla małego ruchu turystycznego, lecz te rozwiązało wejście do strefy Schengen. (dc)

Fot. z archiwum

KOMENTARZ

Polakom z drugiej strony Olzy zawsze wydawało się, że to oni nie radzą sobie z budową nowoczesnej infrastruktury turystycznej. Znam to dobrze, bo mieszkam w Cieszynie. Z zazdrością spoglądaliśmy na Słowaków, którzy od lat budują stację narciarską za stacją. Teraz jednak polscy górale przyspieszyli i okazało się, że jednak jest jeszcze ktoś, kto ma gorzej. Ten „ktoś” to Nydek. Wielka szkoda, że polskie ministerstwo przyłożyło do tego rękę, opóźniając wydanie odpowiednich decyzji, bez których inwestycja nie może ruszyć z kopyta. Jak widać, absurdów nigdzie nie brakuje. WOJCIECH TRZCIONKA

GL-015

POGODA

sobota niedziela

dzień: 5 do 9°C
noc: 2 do -1°C
wiatr: 4-7 m/s

poniedziałek

dzień: 7 do 8°C
noc: 5 do 2°C
wiatr: 3-4 m/s

0 8 1 3 9

Tacy Jesteśmy. A zwycięzcą jest...

Komplet 400 miejsc zapelnił się dzisiaj wieczorem w Teatrze Cieszyńskim na wielkim finale konkursu „Tacy Jesteśmy”.

Jak dowiedzieliśmy się od organizatora imprezy – Kongresu Polaków w RC, zainteresowanie koncertem Galowym było ogromne. – Bilety wysprzedaliśmy już w połowie ubiegłego tygodnia, a ludzie jeszcze do ostatnich chwil dzwoniли, pytali o wolne miejsca. Jest naprawdę bardzo duże zain-

teresowanie, co nas cieszy, przyjdzie także wiele osób z Polski – mówi sekretarka Kancelarii Kongresu, Aneta Roszka.

O nagrodę w konkursie walczyło przez kilka tygodni dziesięcioro nominowanych. O tym, kto otrzyma statuetkę „Złoty jestem” (w tym roku zaprojektowała ją Anna Świder), zdecydowały nadesłane głosy. W czasie trwania konkursu nadesłano około 1000 głosów, na wyniki

musimy jednak poczekać do wieczora, bo pracownicy Kancelarii Kongresu chcą wszystkich trzymać w napięciu do ostatniej chwili. Dowiedzieliśmy się jedynie, że do ostatniego przysłanego SMS-a czy kuponu z nazwiskiem nie można było przewidzieć, kto wygra. – Wszystkim nominowanym życzę sukcesu, ale nie śledziłem jakoś dokładnie wyników, ponieważ chcę, by to była dla mnie niespodzianka na Koncercie Galowym – powiedział nam prezes Kongresu Polaków, Józef Szymeczek. – Nie mam jednego faworyta, kibicuję wszystkim z tej dziesiątki, bo każdy z nich jest ciekawy.

Ciąg dalszy na str. 3

TOWARZYSTWO EWANGELICKIE W RC zaprasza w pierwszą niedzielę Adwentu 30 listopada o godz. 16.00 Bilet wstępu dla dorosłych w cenie 100 Kč

na tradycyjny, już 18. Koncert Adwentowy Muzyki i Słowa do kościoła ewangelickiego Na Niwach w Cz. Cieszynie

GL-727

Gośćmi koncertu będą chór i orkiestra ZPiT »Śląsk« im. St. Hadyny z utworami sakralnymi, kolędami oraz pieśniami adwentowymi

KRÓTKO

Tragiczny wypadek

NAWSIE (ep) – Do śmiertelnego wypadku doszło w środę w pobliżu dworca kolejowego. 78-letnią kobietę, która przechodziła przez jezdnię, potrącił Volkswagen Transporter. Na miejsce przyjechało pogotowie, ale nie udało mu się uratować poszkodowanej. Kierowca był trzeźwy.

Pojechali do Grecji

CZ. CIESZYN (kor) – Krystyna Kaśubiak i Barbara Glac z Centrum Pedagogicznego dla Polskiego Szkolnictwa Narodowościowego oraz przedstawicielki szkół – Halina Szeliga z Lutyni Dolnej, Daniela Durczok z Cz. Cieszyna i Halina Przeczek z Gimnazjum Polskiego – wyjechały w środę do Salonik. Będą tam do 2 grudnia w ramach projektu „Trójkąt interaktywny: nauczyciele – dzieci – rodzice”. – *Skierowaliśmy uwagę na wymianę doświadczeń w zakresie edukacji dorosłych (nauczycieli i rodziców). Koordynatorem projektu jest Grecja, a dalszym naszym partnerem jest Turcja – mówi dyrektorka Centrum, Marta Kmeł. W ramach wizyty w Salonikach goście z Zaolzia odwiedzą tamtejsze placówki edukacyjne, spotkają się z rodzicami uczniów oraz przedstawicielami lokalnego samorządu. Partnerzy z Grecji gościli na Zaolziu w grudniu ub. roku. W lutym przyjadą ponownie, w czerwcu zaś Zaolzianie wyjadą jeszcze raz do Grecji.*

Stała się figura

USTROŃ (gc) – Przed kościołem pw. Chrystusa Króla Wszechświata w Ustroniu-Zawodzie stała naturalnej wielkości figura św. Ojca Pio. Rzeźba pochodzi z Pietrelciny – miejsca urodzenia świętego. Figurę przywieźli tutejsi parafianie, którzy byli niedawno we Włoszech z pielgrzymką dziękczynną.

O architekturze Śląska

OSTRAWA (mro) – Przegląd najciekawszych publikacji dotyczących dziedzictwa kulturowego Śląska (zwłaszcza architektury) w jego polskiej i czeskiej części rozpoczął spotkanie środowiska „Stolika Polskiego” w Muzeum Ostrawskim. Tadeusz Goryczka, wykładowca architektury w Wyższej Szkole Górniczej – Uniwersytecie Technicznym w Ostrawie, przedstawił serię fotografii sporządzonych przez studentów, ukazujących modernizm – m.in. czeskie gimnazjum i gmach poczty w Czeskim Cieszynie oraz zespół budynków sanatorium gruźliczego w Jabłonkowie. Mówił o wzajemnych wpływach i kontaktach pomiędzy architektami Leopoldem Bauerem, Erichem Mendelsohmem i Tadeuszem Michejdą, co uzupełnił materiałem filmowym. Poruszył też sprawę opieki konserwatorskiej nad budynkami; podczas gdy w Polsce nie uznano ich jeszcze za zabytkowe, w Republice Czeskiej znajdują się już pod ochroną prawną konserwatora. Po prelekcji, w czasie wymiany poglądów na przedstawiony temat, „stolikowicze” zgodzili się z opinią, że polski i czeski Śląsk jest w posiadaniu wielkiego dziedzictwa wielokulturowego i łączy go podobne doświadczenie historyczne. A nikt lepiej nie zwróci na to uwagi otaczającego świata niż sami mieszkańcy tego terenu.

Konsul: Zielona szkoła to udany projekt

Kilka placówek, których uczniowie brali udział w zielonej szkole nad Bałtykiem, odwiedzili wczoraj konsul generalny RP w Ostrawie Jerzy Kronhold i Tadeusz Wantuła z Kongresu Polaków w RC.

Przypomnijmy, że we wrześniu blisko 200 siódmoklasistów z polskich szkół na Zaolziu spędziło dwa tygodnie nad polskim morzem – w Karwii k. Jastrzębiej Góry. Była to inicjatywa Kongresu Polaków, a środki finansowe na jej realizację pomógł zdobyć Konsulat Generalny RP. – *Jak wynika ze sprawozdania, z opinii środowiskowych i opinii osób uczestniczących w tym przedsięwzięciu, zielona szkoła nad Bałtykiem to udany projekt i chcielibyśmy, żeby był kontynuowany. Mini-*

Konsul Jerzy Kronhold przekazuje książkę Szymonowi Wantule z trzynieckiej podstawówki przy ul. Dworcowej.

Krok w stronę prawdy

CZ. CIESZYN (kor) – „Zaolzie. Polsko-czeski spór o Śląsk Cieszyński 1918-2008” to najnowsza publikacja o historii nadolziańskiego regionu, który wydał działający w Warszawie Ośrodek „Karta”. Książkę przedstawili w czwartek w siedzibie Kongresu Polaków (dzień wcześniej też w Konsulacie Generalnym RP w Ostrawie, wczoraj zaś w Książnicy Cieszyńskiej) przedstawiciele Ośrodka: prezes Zbigniew Gluza i Piotr Głogowski oraz pochodzący z Karwiny historyk Grzegorz Gašior.

Jak powiedział uczestnikom wieczoru, którzy do ostatniego miejsca zapełnili salę posiedzeń Kongresu,

konsul generalny RP w Ostrawie Jerzy Kronhold, nowa publikacja ukazała się w ramach projektu „XX wiek na Zaolziu”. – *Jest ona owocem niezwykle sprawniej pracy intelektualnej, a także owocem starań kilku instytucji pozarządowych. W jej wydanie zaangażował się także konsul, a firmuje ją również euroregion Śląsk Cieszyński. Książka ukazuje się również w wersji czeskiej, co jest ważnym krokiem w udostępnianiu prawdy o trudnej i zagmatwanej historii Śląska Cieszyńskiego także żyjącym nad Olzą Czechom – stwierdził konsul.*

Książka zawiera nie tylko rela-

cje dwóch mieszkańców Zaolzia – Polki Łady Krumniklowej i Czecha Evžena Cedivody, które ukazały się już w 55. numerze pisma „Karta”, ale także montaż relacji i zdjęć z lat 1918-1920. Jak poinformował Z. Gluza, to wynik ogromnej kwerendy źródłowej przeprowadzonej w rachiwach polskich i czeskich. Jest też materiał z wystawy „Tożsamość Zaolzie” autorstwa Moniki Berezeckiej i Moniki Redzisz, czyli portrety Polaków i Czechów mieszkających obecnie na Zaolziu.

Książkę można kupić w Klubie Polskiej Prasy i Książki w Cz. Cieszynie.

sterstwo Spraw Zagranicznych RP podarowało na ten cel około 20 tys. euro. To dość pokaźna suma, dzięki której 200 polskich dzieci z Zaolzia mogło uczyć się przez dwa tygodnie nad polskim morzem, poznać historię tego regionu, spotykać z rówieśnikami. To nie były wakacje, to był intensywny program poznawczy – powiedział konsul. W czwartek spotkał się z siódmoklasistami w polskich podstawówkach w Trzyńcu, Wędryni, Bystrzycy i Jabłonkowie, a w najbliższym czasie odwiedzi wraz z T. Wantułą pozostałe szkoły, które wzięły udział w przedsięwzięciu. Uczniowie otrzymali książki, których fundatorem była fundacja Pomoc Polakom na Wschodzie. (ep)

Auta w ogniu

CZ. CIESZYN (ep) – Trzy samochody osobowe zaparkowane przy ul. Górniczej wczoraj nad ranem ogarnął ogień. Kiedy straż dotarła na miejsce, paliły się już trzy auta – Volkswagen Golf, Seat Cordoba i Peugeot 206. – *Strażacy opanowali pożar w ciągu kilku minut. Pomimo tego ogień zdążył całkowicie zniszczyć Gola i uszkodzić dwa pozostałe wozy – poinformował rzecznik straży, Petr Kūdela. Straty obliczono na 150 tys. koron. Przyczyny pożaru bada policja we współpracy ze strażą pożarną.*

Najlepsze szpitale są w Trzyńcu i Karwinie

OSTRAWA (dc) – Dwa szpitale z naszego regionu – Szpital Trzyńc i Karwiński Szpital Górniczy – zwyciężyły w ogólnokrajowym sondażu przeprowadzonym przez Health Care Institute w Ostrawie. Pacjenci oceniali placówki zdrowia po raz trzeci, po raz pierwszy natomiast sami pracownicy szpitali. Również po raz pierwszy porównywana była kondycja finansowa placówek. Szpital Trzyńc, który był najlepszy w klasyfikacji łącznej, okazał się być także najlepiej ocenianym szpitalem przez personel oraz drugim najlepszym szpitalem pod względem kondycji finansowej. Z kolei Karwiński Szpital Górniczy, który w kategorii łącznej może pochwalić się „srebrem”, był trzecim

najlepiej ocenianym szpitalem zarówno przez pacjentów, jak i przez personel.

W ankiecie wzięło udział 13,5 tys. pacjentów ze 150 szpitali oraz 1,9 tys. pracowników z 97 placówek. W ocenie końcowej zostały uwzględnione tylko te szpitale, w których ankiety oddało co najmniej 30 respondentów. – *Nasz szpital otrzymał w nagrodę za pierwsze miejsce specjalne łóżko z automatyczną regulacją o wartości 130 tys. koron – informuje rzeczniczka Szpitala Trzyńc, Lenka Franková. W ubiegłorocznej edycji sondażu w pierwszej dziesiątce znalazły się dwie placówki z naszego regionu – Szpital Podlesie w Trzyńcu (4. lokata) i Karwiński Szpital Górniczy (8. lokata).*

Zaginieni Polacy w Czechach:

Sylvia Walczuk (31 lat)

Data i miejsce zaginięcia: 11 maja 2008 r. / Tachov

Wzrost: 165 cm. Kolor oczu: szare.

Znaki szczególne: blizna na czole po lewej stronie. Sylvia Walczuk w 2007 r. wyjechała z mężem do Czech do pracy. Na Wielkanoc 2008 roku mąż wrócił do Polski, żona jeszcze została. 11 maja 2008 r. żona zadzwoniła ok. godz. 21. To był ostatni z nią kontakt.

Grażyna Krzechka (50 lat)

Data i miejsce zaginięcia: 7 kwietnia 2007 r. / Praga

Wzrost: 177 cm. Kolor oczu: niebieskie.

Znaki szczególne: brak

Pani Grażyna wyjechała dnia 1 kwietnia 2007 roku z miejscowości Bolków na Dolnym Śląsku do Czech do pracy. Wyjechała razem z koleżanką, która po tygodniu wróciła. Pani Grażyna w Czechach została i od 7 kwietnia 2007 roku rodzina nie ma z nią kontaktu.

Ktokolwiek posiada informacje o losie zaginionych, proszony jest o kontakt z Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych ITAKA (całodobowy numer telefonu: 0 801 24 70 70 lub 22 654 70 70) lub z najbliższą jednostką policji. Więcej informacji na stronie: www.zaginieni.pl.

W Forum wzięli udział przedstawiciele trzech państw.

Trzy kraje przy jednym stole

OSTRAWA (mro) – W czesko-polsko-słowackiej współpracy jest wiele do zrobienia. Do największych zadań należy budowa sieci szybkich dróg i szlaków kolejowych, rozwiązanie sprawy zanieczyszczenia powietrza, stworzenie wspólnych platform gospodarczych. O tym wszystkim dyskutowali w czwartek przedstawiciele izb gospodarczych oraz 181 przedsiębiorstw na 11. Czesko-Polsko-Słowackim Forum Ekonomicznym w hotelu „Imperial” w Ostrawie. – *Od momentu przystąpienia naszych krajów do Unii Europejskiej wiele spraw straciło na aktualności, ale pojawiły się inne – zauważyła Bożena Łobzowska z Regionalnej Izby Gospodarczej w Katowicach. – Od RC będziemy się uczyć prowadzenia prezydencji w UE, od Słowaków – wchodzenia w strefę euro. Ale najważniejsza jest dla nas integracja środowisk gospodarczych w wymiarze transgranicznym, bo jest to obszar o dużym potencjale gospodarczym.*

Podczas konferencji przedstawiono wyniki badań, z których wynika, że województwo morawsko-śląskie już jest w dwudziestce najbardziej rozwiniętych regionów UE (spośród 268 branych pod uwagę). – *Poruszano – i to wielokrotnie – sprawę zamknięcia czeskiego konsu-*

latu w Katowicach – powiedział Rudolf Opatřil, radca handlowy Ambasady RC w Warszawie. – *Sugerowano, by powstał w nim „Dom Czeski”, jako delegatura województwa morawsko-śląskiego, ośrodek koordynacyjny śląskich izb gospodarczych (z obydwu stron granicy) oraz ośrodek propagujący współpracę polsko-czeską. Dobrze by też było, gdyby otwarto tam ponownie przedstawicielstwo dyplomatyczne, na które nadal jest zapotrzebowanie – dodał.*

Podczas spotkania odniesiono się też do warunków prowadzenia działalności gospodarczej w RP, RC i RS oraz UE, poruszono też sprawę współpracy technologicznej. Zajmowano się sprawą zanieczyszczenia powietrza: – *Problemu zapylenia naszego terenu nie da się zrzucić jedynie na „Arcelor Mittal”, to także skutek nieodpowiedzialnego postępowania władz samorządowych – zaznaczył Pavel Bartoš, przewodniczący Wojewódzkiej Izby Gospodarczej w Ostrawie. Dodał, że Wyższa Szkoła Górnicza – Uniwersytet Techniczny otrzymała właśnie grant na monitorowanie kierunków zanieczyszczenia powietrza w regionie. Wicehetman Marian Lebiezdik zapowiedział energiczne działania w tej sprawie, łączenie z inicjatywą ustawodawczą.*

»Błędowanie« trzymają się regionu

Zespół regionalny „Błędowice”, którego tradycje kontynuują obecnie „Błędowanie”, będzie wkrótce obchodzić 25-lecie swojego istnienia. Koncert jubileuszowy pt. „Mikołaje z hawiryzami” odbędzie się 6 grudnia – nie dziwi więc to, że w nazwie znaleźli się mikołajowie. Ale dlaczego „hawiryze”? – *Powracamy do folkloru górniczego* – tłumaczy Dagmar Owczarzy, która prowadzi zespół wraz z Marcinem Pisulą i Henryką Łabudek. – *W naszym programie nie wychodzimy poza region. Widzowie zobaczą więc tańce cieszyńskie, wspomniany już folklor górniczy, a także dwa widowiska – pieczenie chleba i zwyczaję śląskie związane ze św. Mikołajem.*

Przez scenę hawierzowskiego Domu Kultury Petra Bezruča przewinie się 120 osób – 35 tancerzy „Błędowian”, ponad 40 „Małych Błędowian”, ok. 30 osób z byłego zespołu „Błędowice”, 6-osobowy chórek i 8 muzyków z kapeli „Kamraci”.

– „Kamraci” to bardzo ważna część zespołu – zaznacza D. Owczarzy. – *Dzięki temu, że grali również wtedy, gdy „Błędowice” przestały działać, pomogli w reaktywacji tej grupy. A zespół folklorystyczny – zwłaszcza, gdy chce brać udział w festiwalach – nie obejdzie się bez własnej, dobrej kapeli.*

Odrodzony zespół – z nową nazwą „Błędowanie” – działa od 2004 roku. Już czwarty rok z rzędu towarzyszy mu „młodszy brat”, czyli „Małe Błędowanie”, w którym tańczą i śpiewają dzieci z błędowickiej polskiej szkoły, a nawet przedszkola. Przez te kilka lat zespół brał udział w różnych festiwalach folklorystycznych – w Tygodniu Kultury Beskidzkiej, międzynarodowym festiwalu we Wsecinie, występował na Gorolskim Świątce czy przegładzie „Slezské dny” w Łomnej Dolnej. W 2005 r. został laureatem nagrody „Tacy jesteśmy”.

Najpierw były „Błędowice”

Zespół „Błędowice” powstał w 1983 roku. W pierwszym dziesięcioleciu

„Błędowanie” prezentują przede wszystkim folklor cieszyński.

istnienia rozwijał się obiecująco. Występował nie tylko na Zaolziu, ale również w Polsce i na Litwie, brał udział w festiwalach folklorystycznych – w Tygodniu Kultury Beskidzkiej w Wiśle i Międzynarodowym Festiwalu Folklorystycznym w Strażnicy, dwukrotnie pokazał się w Rzeszowie na Światowym Festiwalu Polonijnych Zespołów Folklorystycznych. Wystawił dwa programy: „Postawię ci moja” i „Hej zolyty, zolyteczki...”, a prócz tego kilka innych widowisk tanecznych. Kierownikiem artystycznym i choreografem „Błędowic” był Adam Pałowski. Dagmar Owczarzy i Marcin Pisula przyznają, że ciągle czerpią z jego wiedzy i doświadczeń. Trzymają się też jego zasady, że zespół ma być zespołem regionalnym, a więc prezentującym wyłącznie folklor rodzimy, cieszyński.

W 1993 roku zespół „Błędowice” świętował swe 10-lecie. Potem istniał jeszcze przez jakiś czas, lecz po paru latach przerwał swoją działalność. – *Zabrakło narybku* – tłumaczy

D. Owczarzy, która sama była tancerką „Błędowic”. – *Gros zespołu tworzyła grupa rówieśników. Gdy oni zaczęli zakładać rodziny i opuszczać zespół, nastąpiła pustka – młodszym tancerzom zabrakło tego zapachu, nie byli w stanie ich zastąpić.*

Zespół odrodził się „z popiołów”

W 2004 roku Dagmar Owczarzy, z zawodu nauczycielka, wróciła po urlopie macierzyńskim do pracy w błędowickiej szkole. – *Stwierdziłam, że uczniowie mają co prawda różne kółka, chodzą na angielski itp., lecz brakuje im czegoś, co tworzyłoby między nimi więź, uczucie, że są jedną paczką, która razem może zdziałać coś pozytywnego – wspomina. Zmobilizowała najstarszych uczniów i przygotowała z nimi poloneza, którego zatańczyli dla rodziców na balu szkolnym. I co się okazało? – *Dla tych ósmoklasistów i dziewięcioklasistów była to prawdziwa frajda. A co najważniejsze – zaczęli przychodzić do mnie absol-**

wenci, którzy pytali, dlaczego nie mogli tańczyć na balu, kiedy sami byli uczniami? Okazało się, że choć może sam folklor niekoniecznie ich aż tak bardzo pociągał, to odczuwali potrzebę spotkania się z grupą rówieśników, z którymi czuli się swojsko i mogli sobie porozmawiać „po naszymu”. To oni – dziś dwudziestokilkulatki – tworzą trzon zespołu „Błędowanie”, który w taki oto naturalny sposób odrodził się pod nową nazwą. Dagmar Owczarzy zwróciła się z prośbą o współpracę do Marcina Pisuli, który był ostatnim kierownikiem organizacyjnym zespołu „Błędowice”, doświadczenia zbierał też w „Górniku”, umiał korzystać ze starych materiałów, robił choreografię. M. Pisula z entuzjazmem zabrał się do pracy w „staro-nowym” zespole.

Już w rok po powstaniu „Błędowian” został powołany do życia zespół dziecięcy „Małe Błędowanie”. – *Stwierdziłam, że gdy na scenie występuje ciągle ta sama grupa tancerzy, dla przeciętnej widza, który nie jest aż takim zapaleńcem folkloru, program nie jest ciekawy – mówi D. Owczarzy. – *Dzięki dzieciom występy są bardziej kolorowe i urozmaicone.**

Do polskiej szkoły w Błędowicach uczęszcza obecnie niespełna 70 dzieci. Czterdzieścioro z nich to członkowie „Małych Błędowian”. W jaki sposób udało się nauczycielce namówić do prób po lekcjach aż tylu małych tancerzy? – *Początkowo była to harówka. Ale nikogo nie prze-*

konują, oni zgłaszają się do zespołu dobrowolnie – zaznacza kierowniczka. – *Przede wszystkim nie można mieszać pracy w zespole ze szkołą. W tym roku, choć przed nami jubileusz, nie zarwaliśmy ani jednej lekcji, by zrobić próbę. Nauka musi być na pierwszym miejscu – podkreśla.*

Panie ratowały żywotki

Dla zespołu folklorystycznego jednym z najważniejszych warunków pomyslniejszej działalności są stroje. – *Stroje to przede wszystkim zasługa dwóch pań – Joli Kożusznik i Renaty Staś, która jest krawcową – podkreśla D. Owczarzy. Opowiada, jak to pani Kożusznik zaczęła zbierać po domach stare stroje, by uratować z nich przynajmniej żywotki i wykorzystać je w przesywanych strojach dla dzieci. Zespół ma też osiem nowych kompletnych strojów górniczych, których użycie sfinansowało miasto. Dodajmy, że „Błędowanie” są obok „Vonički” de facto drugim reprezentacyjnym zespołem miasta. Reprezentowali je m.in. w ub. roku na Spotkaniach Młodzieży Czwórki Wyszegradzkiej w Biłgoraju. Władze miasta uhonorowały zespół w 2006 r. przyznawaną corocznie nagrodą „Talent Roku”.*

Ktoś mógłby wątpić, czy to możliwe, że aż tylu młodych pociąga folklor, że im się jeszcze nie znudził? – *By urozmaicić im pracę w zespole, w zimie przygotowujemy co roku nowy program balowy – mówi Marcin Pisula. – *I to, że ciągle jest coś nowego, to ich właśnie przyciąga.**

Jednym z najmłodszych tancerzy „Błędowian”, którym przyglądam się podczas próby w niedzielne przedpołudnie, jest Dawid Danel. Najpierw tańczył w „Małych Błędowianach”, teraz już w starszym zespole. – *Praca mnie wciągnęła – stwierdza krótko. Jego starsza koleżanka Joanna Bilan jest bardziej rozmowna: – *Z „Błędowianami” jestem związana od samego początku zespołu, od 2004 roku – dowiaduję się. – *Taniec zawsze lubiłam, chodziłam na balet. Cała nasza rodzina jest w tym zespole.***

Takich rodzin jest w Błędowicach więcej. I to jest chyba jeden z głównych powodów, dlaczego również dla najmłodszych taniec ludowy jest rzeczą naturalną. – *Stwierdziłam, że dzieci, które tańczą w „Małych Błędowianach”, to przede wszystkim dzieci naszych tancerzy. Dla nich jest normalne, że w domu wisi strój, że podchodzi się do niego z szacunkiem – dzieli się swymi spostrzeżeniami Dagmar Owczarzy.*

DANUTA CHLUP

Święta z pomysłem

Jak w nietypowy sposób przygotować święta Bożego Narodzenia po raz kolejny podopieczni Śląski Zamek Sztuki i Przedsiębiorczości w Cieszynie. 7 grudnia zaprasza na Dzień Otwarty pt. „Zaprojektuj Święta”. Tego dnia znani ludzie z Cieszyna wspólnie nakryją świąteczny stół, przynosząc ze swoich domów to, co najcieplej kojarzy im się z Wigilią. W bastei zobaczymy więc Cieszyńskich Stół Świąteczny, w zamkowej galerii znajdziemy natomiast sześć projektów choinek: ekologiczną choinkę zaprojektowaną przez firmę SOKKA, koronkową choinkę z Jaskini Pod Aniołami, sztuczne drzewko KAFTI DESIGN, typograficzną choinkę Ewy Sataleckiej, studencką choinkę ASP Katowice i choinkę prezentującą osiągnięcia Zamku z całego roku. Dzień Otwarty to także wystawa oświetlenia polsko-fińskiej firmy MOFlight, możliwość zobaczenia efektów przedświątecznych Warsztatów Filcowania, które odbędą się w Zamku w dniach 5-6 grudnia, oraz KEKS, czyli Kaloryczny Energetyczny Kiermasz Świąteczny oferujący niepowtarzalne prezenty pod choinkę, stworzone m.in. przez studentów ASP w Katowicach oraz Wydziału

Artystycznego Instytutu Sztuki US w Cieszynie.

7 grudnia Śląski Zamek Sztuki i Przedsiębiorczości zaprasza też na rozstrzygnięcie konkursu na najpiękniej wykonane i najsmaczniejsze tradycyjne cieszyńskie ciasteczka. – *W tym roku ogłaszamy kolejną edycję konkursu, a do udziału zapraszamy wszystkich miłośników tej wyjątkowej, świątecznej tradycji – zachęca Jacek Greniuch z Zamku. Swoje uczestnictwo w konkursie należy zgłaszać do 4 grudnia. Cia-*

steczka (300 gramów) należy oddać w Zamku do 7 grudnia do godz. 11. Rozstrzygnięcie nastąpi o godz. 15 tego samego dnia. Ciasteczka muszą być tradycyjnymi, drobnymi wyrobami. Jury konkursu będzie oceniać: zgodność z tradycją, estetykę i staranność wykonania, bogactwo form, smak oraz sposób podania ciasteczek. – *Zwycięzcy konkursu otrzymają cenne nagrody – zachęca Greniuch.*

Patronat nad imprezą sprawuje „Głos Ludu”. (ep, gc)

7 grudnia Zamek zaprasza też na rozstrzygnięcie konkursu na najpiękniej wykonane i najsmaczniejsze tradycyjne cieszyńskie ciasteczka.

Tacy jesteście...

Dokończenie ze str. 1

A co będzie się dziś działo? Przed ogłoszeniem wyników głosowania nominowani zaprezentują siebie i swoje osiągnięcia. Będą też inne niespodzianki. Wszystkich przecieć ciekawi, jak zespół „Oldrychowice” zaprezentuje program „Wesele u Kotasa” i jak NIGHTfire wykona swoje sztuczki z ogniem... bez ognia. Oprócz laureata konkursu poznamy też szczęśliwca, który wygra weekend w Hotelu Gołębiewski w Wiśle – to nagroda główna dla jednej z osób, które oddały swój głos za pomocą kuponu z „Głosu Ludu”. W finale wystąpi Grzegorz Turnau.

Podczas przerwy skosztować będzie można morawskiego wina i obejrzeć wystawę „Trzy miesiące

samostanowienia. Śląsk Cieszyński od października 1918 do stycznia 1919 r.”, przygotowaną przez Ośrodek Dokumentacyjny Kongresu Polaków w ramach obchodów 90. rocznicy powstania Rady Narodowej dla Księstwa Cieszyńskiego. Pierwszych 200 gości otrzyma publikację „Pierwsza Niepodległość”, poświęconą historii Rady.

W teatrze zjawia się dzisiejszego wieczoru także dostojni goście. Będą m.in. przedstawiciele Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie, posłowie RP i RC, władze Cieszyna i Czeskiego Cieszyna oraz przedstawiciele Książnicy Cieszyńskiej. Dla VIP-ów po koncercie przygotowano także przyjęcie. Catering zapewniła szkoła hotelowa z Czeskiego Cieszyna. (ep)

Szkoły zapraszają na dni otwarte

Uczniowie tegorocznych klas dziewiątych mają większą swobodę wyboru szkoły średniej niż ich poprzednicy. Po raz pierwszy bowiem każdy uczeń będzie mógł złożyć podanie aż do trzech szkół i dopiero później, gdy dowie się, gdzie został przyjęty, wybrać ostatecznie jedną z nich. Podania należy składać osobiście w terminie do 15 marca 2009 r.

Większość absolwentów polskich podstawówek na Zaolziu decyduje się na kontynuowanie nauki w szkołach polskojęzycznych. Do wyboru mają Gimnazjum Polskie w Cz. Cieszynie (z klasami filialnymi w

styczynem, usługach, czy też w różnych urzędach i instytucjach. – Już w kwietniu zwracają się do nas o liczne firmy i oferują miejsca naszym absolwentom. Nasza placówka ma dobrą renomę, a nasi absolwenci cieszą się opinią dobrych

uczniowie uczestniczą w poszerzonych lekcjach informatyki i mogą zdobyć tzw. komputerowe prawo jazdy (ECDL – European Computer Driving Licence), co szczególnie pociąga chłopców. Dlatego też od dawna nie mówi się już, że „handlowka” to szkoła tylko dla „bab” – jedną trzecią uczniów tworzą dziś panowie.

Dzień Otwarty w szkole urządzony jest aż cztery razy; najbliższy – 10 grudnia (w godz. 8.00–17.00), kolejne – 15 i 22 stycznia oraz 5 lutego.

zawodowej, a także pracy w dowolnym kraju Unii Europejskiej.

– Około 70 proc. naszych maturzystów zgłasza się na studia. Z reguły wybierają takie kierunki, jak pielęgniarstwo, medycyna, radioterapia, ratownictwo – podaje W. Farana.

Dla absolwentów polskich szkół podstawowych przeznaczona jest połowa (15) miejsc w jednej z dwóch klas, otwieranych na kierunku „asystent służby zdrowia”. Większość przedmiotów w klasach mieszanych wykładana jest po czesku. Po polsku wykładane są te przedmioty, w których klasa dzieli się

– Jesteśmy w stanie otworzyć klasę mieszaną na kierunku maszynowym – zapewnia „Głos” dyrektor Czesława Lukaščíková. – Otwarcie takiej klasy uwarunkowane jest jednak dostateczną liczbą zgłoszonych uczniów. Uczniowie wszystkich kierunków nadal mają możliwość pobierania nadobowiązkowych lekcji języka polskiego. Niestety, coraz mniej osób z możliwości tej korzysta (w tym roku szkolnym 14). – Nauka języka polskiego odbywa się w formie e-learningu, z wykorzystaniem komputera i Internetu – objaśnia dyrektorka.

Absolwenci technikum, którzy nie podejmują studiów, znajdują zwykle zatrudnienie w takich zawodach, jak technik mechanik, technik elektryk, informatyk itp. Na studia decyduje się ok. 70 proc. maturzystów; najczęściej wybierają politechniki w Pradze, Brnie i Ostrawie.

Dzień Otwarty odbędzie się tu 4 grudnia w godz. od 14.00 do 18.00.

Średnia Szkoła Hotelarstwa, Handlu i Przedsiębiorczości w Czeskim Cieszynie

Oferuje 4-letnie kierunki maturalne, a także 3-letnią naukę zawodu, zwłaszcza w gastronomii i hotelarstwie. Nowym, atrakcyjnym kierunkiem maturalnym jest poligrafia, która w przyszłym roku otwarta zostanie po raz drugi.

W szkole już od ośmiu lat istnieje możliwość dodatkowej nauki języka polskiego. – Zaczęliśmy go uczyć z myślą o absolwentach polskich szkół podstawowych, z biegiem czasu jednak z możliwości tej zaczęli korzystać przede wszystkim uczniowie czescy – powiedziała „Głosowi” dyrektor szkoły Wanda Palowska. – Zajęcia te prowadzone są w ciekawy sposób, większość czasu poświęcamy przede wszystkim na konwersację, poznawanie literatury i polskich tradycji narodowych.

Dzień Otwarty odbędzie się 2 grudnia w godz. od 10.00 do 16.00.

DANUTA CHLUP

Gimnazjum z Polskim Językiem Nauczania w Czeskim Cieszynie – klasa 1C.

Karwinie), Akademię Handlową w Cz. Cieszynie lub Średnią Szkołę Medyczną w Karwinie, w której są mieszane klasy czesko-polskie. W niektórych szkołach język polski jest przedmiotem fakultatywnym. Wszystkie szkoły, które dziś przedstawiamy, są placówkami państwowymi, nauka w nich odbywa się więc bezpłatnie. Wszystkie też zrezygnowały w tym roku szkolnym z egzaminów wstępnych – kandydatów przyjmowały będą na podstawie konkursu świadectw.

Akademia Handlowa w Czeskim Cieszynie

Jest jedyną na Zaolziu średnią szkołą fachową, gdzie co roku otwierana jest cała klasa dla absolwentów polskich szkół i nauka prawie wszystkich przedmiotów odbywa się po polsku. – Uczniowie zdają maturę po polsku i z języka polskiego – podkreśla polonistka Dorota Jansa. Absolwenci szkoły są przygotowani do podjęcia pracy w handlu, przedsiębiorczości, bankowości, ruchu tury-

ściągowych – podaje D. Jansa. Około 85 proc. maturzystów podejmuje jednak studia wyższe, najczęściej decydując się na ekonomię czy handel, wybierają jednak również kierunki humanistyczne, pedagogikę, prawo. Niektórzy absolwenci polskich klas korzystają z możliwości studiów w Polsce.

Prócz obowiązkowego języka angielskiego wykładane są również języki niemiecki i rosyjski, działa kółko języka włoskiego. Uczniowie mają możliwość zdobycia międzynarodowych certyfikatów językowych. Prawdziwą „szkołą życia”, a raczej przedsiębiorczości, są firmy symulacyjne, w ramach których uczniowie w praktyce wykorzystują nabyte wiadomości i umiejętności. Taką samą rolę spełnia Międzynarodowa Gra Biznesowa, odbywająca się pod patronatem Unii Europejskiej. W tegorocznej edycji konkursu, której finał odbył się we Włoszech, drużyna reprezentująca Akademię Handlową zajęła czwarte miejsce wśród 10 drużyn z różnych krajów.

Średnia Szkoła Medyczna w Karwinie

Do tej szkoły tradycyjnie zgłaszają się przede wszystkim dziewczęta. Ostatnio jednak – jak podaje zastępcę dyrektora Wiesław Farana – rośnie odsetek chłopców podejmujących tu naukę. Wielu z nich po maturze nadal się kształci, przygotowując się do zawodu ratownika. Na studia wybiera się również większość dziewczyczyn. Od 2006 roku, zgodnie z przepisami unijnymi, żeby zostać wykwalifikowaną pielęgniarką, trzeba skończyć studia wyższe przynajmniej na poziomie licencjackim. Absolwent średniej szkoły medycznej przygotowany jest do pracy tzw. asystenta służby zdrowia. Może, co prawda, pracować na prawie wszystkich oddziałach w szpitalu, w uzdrowiskach, gabinetach lekarskich czy placówkach opieki społecznej, lecz absolwenci z reguły decydują się na studia, ponieważ te otwierają przed nimi szersze możliwości kariery

na dwie grupy. Wychowawcy tych klas mówią po polsku. Język polski jest dla grupy polskiej przedmiotem obowiązkowym i jednym z przedmiotów maturalnych.

Dzień Otwarty w karwińskiej Średniej Szkole Medycznej odbył się już pod koniec października. Z prośbą o informacje można nadal zwracać się do kierownictwa szkoły.

Technikum Maszynowe w Karwinie

Prócz kierunku maszynowego szkoła oferuje trzy inne: elektrotechnikę, technologie informacyjne, liceum techniczne. Na kierunku maszynowym otwierano dawniej najpierw samodzielną polską klasę, później mieszaną klasę czesko-polską. Od kilku lat mała liczba uczniów z polskich szkół podstawowych zgłaszających się do technikum nie pozwala na otwarcie nawet klasy mieszanej, pomimo że dyrekcja nadal deklaruje gotowość jej przywrócenia.

To my przygotowujemy do studiów

W Gimnazjum z Polskim Językiem Nauczania w Czeskim Cieszynie odbędzie się 4 grudnia o godz. 11.30 Dzień Otwarty. Rozmawiamy z dyrektorką szkoły, Krystyną Herman.

Czy w tym roku szkolnym przeprowadzone będą w Gimnazjum egzaminy wstępne?

W ub. roku egzaminów nie było i w tym roku też nie będzie. Przewidujemy, że liczba zgłoszeń będzie podobna, a poza tym prawie żadna czeskokocieszyńska szkoła, może z wyjątkiem czeskiego gimnazjum, nie organizuje egzaminów. Uczniów będziemy przyjmowali na podstawie konkursu świadectw, będzie jakieś ograniczenie co do średniej ocen, uwzględniać będziemy wyniki w konkursach i olimpiadach przedmiotowych.

W tym roku szkolnym nie ma pierwszej klasy w Karwinie. Czy wiadomo już, jak będzie w przyszłym roku?

Na razie nie wiadomo. Zależy to od liczby zgłoszeń z poszczególnych szkół oraz od decyzji rodziców.

Co Gimnazjum może zaproponować młodzieży, czym chce ją przyciągnąć?

Mówiąc prosto – robimy ciągle to samo, czyli staramy się uczyć rzetelnie, jak najlepiej przygotować uczniów do studiów. Bo na tym właśnie polega główne zadanie gimnazjów i nie jest tajemnicą, że właśnie gimnazja przygotowują najlepiej do studiów.

Ilu waszych absolwentów zdobywa corocznie indeksy?

Studia kontynuuje co roku ponad 90 proc. naszych absolwentów. Oczywiście, wszystko też zależy od podaży i popytu. Wiadomo, że uczelni jest masa – państwowych, prywatnych, wyższych szkół zawodowych, a więc dostać się na studia nie jest znów tak trudno. Inna sprawa, czy wszyscy studiują tę swoją wymarzoną medycynę, psychologię czy prawo...

Ilu absolwentów podejmuje studia w Polsce, korzystając z rządowego stypendium?

Rocznie ma tę możliwość ok. 20 osób. Niestety niektórzy, choć zostaną przyjęci, studia podejmą w końcu gdzieś indziej. Rzucą to na nas trochę niedobre światło – to po pierwsze, a po drugie – miejsce opłacone przez rząd polski zostaje niewykorzystane. A mogłoby skorzystać z niego ktoś, kto np. ma gorsze warunki socjalne, a wyniki tylko trochę słabsze od tych, którzy znaleźli się w pierwszej dwudziestce.

Czy wasza szkoła może się pochwalić jakimś nowym sprzętem?

Mamy dwie tablice multimedialne, chcemy zakupić projektor cyfrowy, bo wydaje mi się, że dzisiejsza młodzież mu-

si wszystko nie tylko słyszeć, ale i widzieć. Baza komputerowa jest trochę przestarzała, musimy ją po nowym roku odnowić. Konsulat obiecał nam wsparcie przy zakupie klimatyzacji – potrzebna jest ona w dwóch klasach znajdujących się na poddaszu.

Czym, prócz nauki, żyje młodzież gimnazjalna?

Jest cała masa konkursów, olimpiad, turniejów. Działa chór „Collegium Iuvenum”, dziewczęcy zespół wokalny „Alaudae” (obecnie tworzą go nasze uczennice i z Akademii Handlowej), kapela góralska „Zorómbek”, teatrzyk, kółko plastyczne...

Przyszły rok będzie dla Gimnazjum rokiem jubileuszowym...

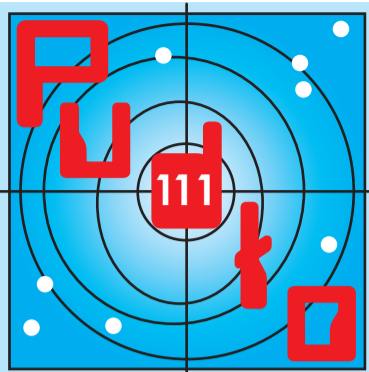
Czeka nas podwójny jubileusz – 100 lecie powstania gimnazjum orłowskiego, którego kontynuatorem jest placówka w Karwinie, natomiast czeskokocieszyńskie Gimnazjum może pochwalić się 60-leciem istnienia. W czerwcu odbędą się obchody w Orłowej, a w listopadzie tu, w Cz. Cieszynie.

Rozmawiała: DANUTA CHLUP

Krystyna Herman

Fot. MAREK SANTARIUS

W kryzysie...

litologii państwa liberalne powinny nie mieszać się w gospodarkę. Pozostawić rynek własnym mechanizmom. A jesteśmy świadkami zupełnie innego scenariusza. USA na czele, z typową administracją konserwatywną, realizują program leczenia kryzysu poprzez wlewianie miliardów dolarów w chore instytucje. W tym tygodniu głosy z amerykańskiego Banku Federalnego ponownie wesoło oznajmują światu, że kolejnych 800 mld dolarów zmierza w stronę banków komercyjnych. Ekonomowie, politolodzy, przepiszą więc wszystkie podręczniki, bowiem liberalizm ekonomiczny zniknął z powierzchni ziemi!

Zjedzeniem rośnie apetyt. Przedsiębiorstwa szybko przyzwyczajają się do proponowanych zastrzyków kapitałowych. W oka mgnieniu zareagowały amerykańskie spółki samochodowe, które przez wiele lat prowadziły fatalną politykę biznesową. Firmy zwracają się do rządu z prośbą o pieniądze, żądają mili-

dowych zastrzyków, grożąc zwalnianiem tysięcy pracowników.

Czeska gospodarka pozornie wydaje się stać poza wszystkim. Iluzja te jednak szybko się rozplynie. W świecie dzisiejszym nie ma bezpiecznych wysp. Nieodpowiedzialna polityka minionych rządów, polegająca na roztrwaniu środków, wkrótce mocno da się we znaki. Skoro nie wykorzystano przysługiwych siedmiu lat urodzaju na przeprowadzenie reform ekonomicznych i gromadzenie zapasów, biblijnych siedem lat suszy zmusi nas do obniżenia standardu życia.

Ta sytuacja jest lekcją pokory dla zachodniej cywilizacji. Być może wreszcie nadarzy się okazja do politycznego rachunku sumienia i auto-refleksji. Jednak ze złych doświadczeń często wychodzi się zdrowszym, silniejszym i pokorniejszym. Widocznie bowiem my, władcy planety, wbrew swemu mniemaniu, nie mamy wszystkiego pod swoją kontrolą. tompust@gmail.com

Od kilku miesięcy tematem ramówek światowych mediów są rozważania nt. globalnego kryzysu finansowego. Dziesiątki ekonomistów analizują przyczyny upadku giełd i przepowiadają dalszy rozwój sytuacji. Zaciekle kłócą się, skąd bierze się ta choroba cywilizacyjna i jak z nią walczyć. Jedyną prawdziwą puentą tych dyskusji zdaje się być niepewność i nieprzewidywalność co do przyszłości.

Tym razem zachodnia cywilizacja rzeczywiście dostaje nauczkę. Długoletnie życie ponad stan, zaciąganie długów i sztucznie wygórowane ceny nieruchomości musiały kiedyś się zawalić. Wszystko zaczęło się w USA, bo tam życie na kredyt prowadzone jest już od wielu lat. W gonitwie za łatwymi zyskami banki pożyczają pokaźne sumy nawet tym ludziom, o których z góry wiadano, że nie będą potrafili spłacić pożyczki. Wirtualnymi finansami nadmuchiwano ogromny balon, który teraz pęka, kładąc na łopatki bankowe giganty. W czasach globalnych powiązań ekonomicznych taka zaraza musiała rozszerzyć się po całym globie.

Warto zwrócić uwagę na to, jak z aktualną sytuacją starają się walczyć zachodnie rządy. Wg wszystkich podręczników ekonomii i po-

Fot. z archiwum

Tramwaj i niedoszące przestępstwo

Nie tak dawno moja dobra znajoma powiedziała mi coś wstrząsającego. Była na wycieczce w mieście K, wsiadła wraz z koleżankami w tramwaj. Po chwili wsiadło dwóch facetów, jeden niższy, o twarzy podtatuażowanego mafiosa, drugi wyższy. Stanęli obok nich, choć z tyłu było dużo miejsca. Praktycznie się do nich przykleili. I w jednej chwili sparaliżował moją znajomą strach, strach wszechogarniający, mocny – taki, z którym nie sposób walczyć, nie będąc uodpornionym po solidnej dawce horrorów. Odwróciła twarz – nie wiedziała nawet, dlaczego. Przedtem zdażyła zarejestrować ślislike spojrzenia tego małego, pomyślała nawet, że coś zakrywa reklamówką. Wyższy objął go potężnym ramieniem i szeptał mu coś do ucha głosem brutala. Ona patrzyła na umykające za szybą ulice i nagle pomyślała o śmierci. Przeraziłam się, skąd u niej coś takiego, u skończonej optymistki, ale dodała, że to przyszło tak nagle i przyszło jak wiatr, i złapała ją za gardło. Pomyślała o śmierci, o tym, dlaczego musi teraz umierać, dlaczego się tutaj znalazła i co będzie z rodzicami. W jednej sekundzie poczuła dziwne odrętwienie i napięte emocje rodziców, widziała jakieś potworne obrazy – londyńskie metro, wieże WTC. Bała się śmierci i miała pewność, że ci mężczyźni mają broń i naradzają się, kiedy jej użyć. Czula strach – swój, biedny, epileptyczny, obłąkany i majaczkowy; oraz strach tych mężczyzn – roztargniony, krwisty i kombinatorski. To trwało zaledwie chwilę. W ogóle nie pomyślała, że to może być tylko jej wybujała wyobraźnia. Bała się, że patrząc na nich, tylko ponagli ich do popełnienia zbrodni, więc popadała coraz głębiej w studnię rozpacz i myśli – takich myśli, od których drżą wszystkie członki i przestaje działać racjonalny umysł. Nagle otrząsnęła się, spojrziała na koleżankę i powiedziała, by się przesunęły, bo jest tu mało miejsca. Dosłownie po chwili dwaj mężczyźni wyszli z tramwaju. Moja znajoma podeszła do reszty dziewcząt, które cały czas stały tyłem do dwóch podejrzanych typów; to do nich „przykleili się” oni najbardziej. Jedna z dziewcząt powiedziała, że ten mały grzebał w jej torbie (miała torbę na ramię, którą nosi się przeważnie z tyłu), ale ona w pewnym momencie coś poczuła, odwróciła się. Facet zmieszał się i za-

czął rozmawiać z wyższym, by w ten sposób zatuszować swój czyn. A potem wyszli. Na szczęście, nic jej nie zginęło. Byli to pospolici złodzieje, którzy torbę, w której – jak sądziła moja znajoma – trzymają broń, zakrywali swoje złodziejskie łapska. Ramię wyższego i szeptu miały jedynie jeszcze bardziej zakryć przed światem ich postępek. Znajoma relacjonowała mi, że przez chwilę źle się czuła, nie miała duszności ani palpacji serca, co zawsze jej się przytrafia w podobnych sytuacjach, nie – ten strach był gładziutki, wypolerowany, ostry jak brzytwa. Uświadomiła sobie, że wyczuła jak zwierzę, iż ci mężczyźni coś planują i „nie są zwykli”. Przeszyło ją to jak strzała. I zaraz po tym kolejny cios-pytanie: Dlaczego zareagowała tak, a nie inaczej, dlaczego strach tak nią manipulował, dlaczego odwróciła się haniebnie, umyła od tego ręce, jak gdyby to nie jej dotyczyło, a przecież mogło?! Dlaczego pozwoliła wrzucić siebie prawie na dno czegoś najgorszego, czego nie umie nazwać? Co się stało? Była tak blisko – czego? – sama nie wiedziała, aż strach napisać. Dotarło do niej jednakże coś najważniejszego – tak muszą czuć się ludzie w obliczu katastrofy. Na wojnie. Podczas zamieszek ulicznych. W dodatku oni żyją w ten sposób cały czas, a źli ludzie nie ukrywają swych czynów za torbami, przyjacieliskimi objęciami czy szeptami. Tak czują się też zwierzęta prowadzone na rzeź.

I może nie było to nic nadzwyczajnego, jednakże moją znajomą bardzo to uderzyło. Nie chodziło tak bardzo o samą kradzież, ale o to, co działo się w niej, w środku. Zobaczyła, że nad światem unosi się gęsta sieć tego lodowatego, paraliżującego strachu, który zamyka cierpiące istoty w czterech ścianach niewyobrażalnego i trudnego do odtworzenia lęku, dygotu egzystencjalnego; gęsta sieć utkana z myśli, ze strzępów wspomnień, z tego, co nam najdroższe i najukochańsze, a co wypływa skarykaturowane i przesiąknięte grozą, gdy oplatą nas strach.

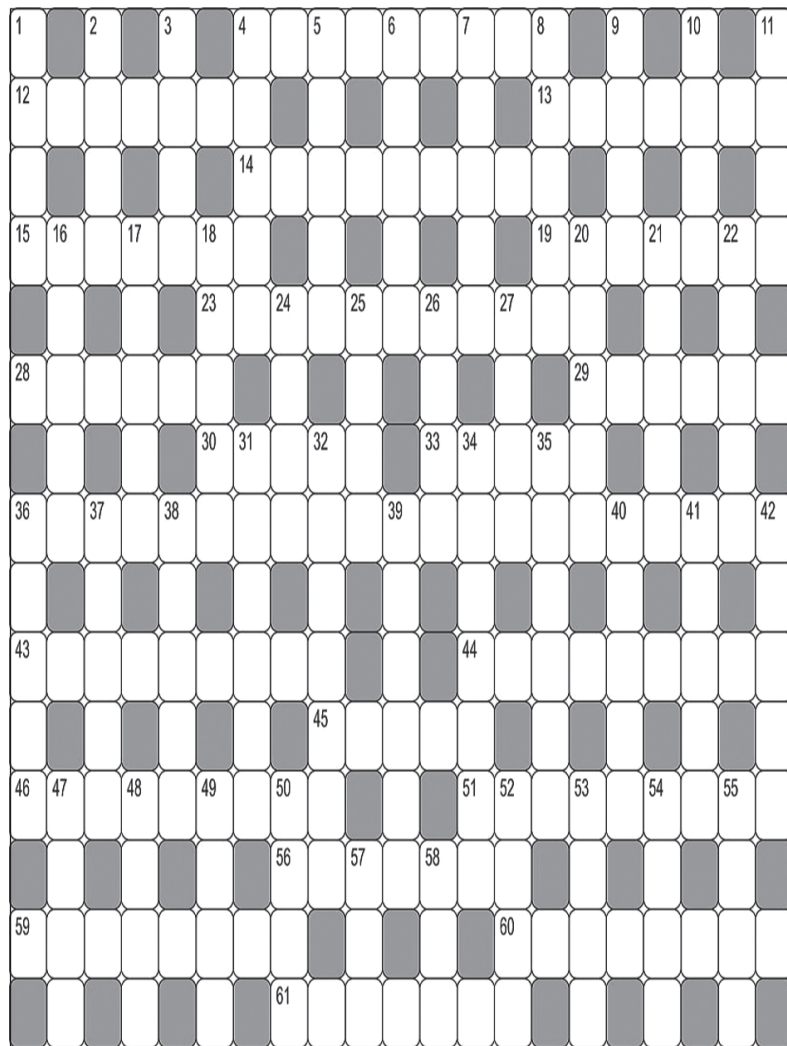
Kiedy moja znajoma wysiadła z tramwaju, było już lepiej, prawie o tym nie myślała. Zjadła słodkie wafle, tak jakby tamten strach zużył całą jej energię. Zastanawiała ją, czemu negatywne zdarzenia wywołują za każdym razem taką falę przemyśleń? **eMerka**

KRZYŻÓWKA

POZIOMO: 4. pierwszy niezależny festiwal rockowy 12. prawy dopływ Konga 13. przeznaczona do jesienno- zimowego siewu 14. samochód naszych pradziadków 15. gorący wiatr z Sahary 19. figura stylistyczna 23. lądowisko 28. na oku *Zagłoby* 29. balkon podpierany 30. Malawi inaczej 33. parkowy krzew 36. **ROZWIĄZANIE DODATKOWE** (Polska aktorka teatralna i filmowa) 43. wstęp do konstytucji 44. kraina historyczna we Francji 45. sprzęt kłusownika 46. władca nieograniczony 51. zespół aparatów 56. lekka na bieżni 59. akuszer. 60. drzewo z grupy odmian śliw 61. rękojeść.

PIONOWO: 1. wirowy taniec towarzyski 2. płynne danie 3. bokser w obroży 4. wyprawa panny młodej 5. macek 6. wyspa grecka na Morzu Egejskim 7. na Węgrzech premierował 8. cierań 9. namiot indiański 10. chmielowy napój 11. podhalański gospodarz 16. obok Kuby 17. bobas 18. stosowane jako dodatek do olejków zapachowych 20. miasto w RPA 21. służy do cumowania łodzi 22. po wschodzie słońca 24. hałda 25. zabawa na 102 26. ryba wędrowna z rodziny łososiowatych 27. niezbyt powszechne imię 31. serialowa niewolnica 32. w Baszkirii leży 34. spryciarz 35. rybka akwariumowa 36. w atlasiku 37. rezultat 38. warowna budowla mieszkalna 39. są Wielkie, Małe i Holenderskie 40. miasto w Olsztynie 41. hinduski wędrowny asceta 42. zespół Marka Grechuty 47. czar 48. drapieżna ryba słodkowodna 49. złote dla *Jazona* 50. umiar w zachowaniu 52. zieleń w mieście 53. śniadaniowa pora 54. proszek na spotniałe stopy 55. lepszy niż nic 57. młodzieżowa swoboda 58. płas.

Opr. JO

Rozwiązanie krzyżówki z 22 listopada:

Poziomo: 1. MATERAC 7. TECHNIK 11. HULANKA 12. DEMOBIL 13. RECITAL 14. EWARYST 18. MALEDIWIY 22. AUTODAFE 26. GODOT 27. FILARECI 28. RENESANS 29. BRYZA 32. WŁADYSŁAW KOPALIŃSKI 40. OSA 41. RAK 42. PRZERÓB 43. CEZ 45. LUDWIKA 46. ODZNAKI 49. DYKTANDO 53. ANALOGIA 57. AAR 58. BAL 59. SNOB 60. TIGRE 61. APIS 62. OGROM 64. SZRON 66. TEORIA 67. URTYT 68. GLISTA 69. EDWIN 70. AFISZ 71. OSET 72. DEKAN 73. MIAŁ

Pionowo: 1. MODEM 2. TAMIL 3. RUBID 4. CHLEW 5. ULGA 6. ANDY 7. TARTU 8. CACKO 9. NITKA 10. KOLCE 15. WYGIBAS 16. RYDZYK 17. SATRAPA 19. ANIOŁ 20. ELAND 21. ILEUS 23. TUNEL 24. DESEŃ 25. FENEK 30. RWACZ 31. ZORZA 32. WYPAD 33. ASZYK 34. YARRA 35. ŁOBODA 36. AKLINA 37. INDOL 38. SWING 39. ITAKA 44. ENERGETYK 47. DORTMUND 48. KABESTAN 50. YONKERS 51. TABORET 52. NAPRAWA 54. ALERGIA 55. ONANIZM 56. IDIOTKA 63. GID 65. OLS.

Wśród autorów poprawnych rozwiązań rozlosowana zostanie książka **Mariana Rejewskego** „Życie enigmą pisane”. Termin nadsyłania rozwiązań upływa w piątek 5. 12. br. o godz. 12.00. Nagrodę (do odbioru w redakcji) za rozwiązanie krzyżówki z ub. soboty otrzymuje: **Janina Młynek z Gródka.**

ALE HECA

– Halo, policjka? Chciałabym zgłosić włómanie do mojego mieszkania.
– Kiedy się to stało?
– W niedzielę, kole drugij.
– Żadnego nie było doma?
– Ja, wszyscy my byli.
– I żodyn nic nie słyszysz?
– Ni, bo my akurat jedli zupe.

Jedyn handlryz chodzi po chałupach i sprzedowo perfomy. Pokazuje Zofii jedyn po drugim, ale ta nic nie chce kupić. W końcu handlryz mówi:
– Jeszcze pokażym perfom, kierego pani na pewno nie kupi. Sqsiadka

mówiła, że pani na taki nie stać!...

– Tato, czemu żynich i młoducha się dzierzóm podczas ślubu za ręce?
– To taki zwyczaj. Bokserzy, nim się zaczną łoć, też se podowajóm ręce.

Cieślars stowo rano z kacym po nocnym wypadzie, przegłodo się w zdradzie i mówi do Cieślarki:

– Coś se pomyślała, jak żeś mie widziała z takim podbitym okym?

– Coch se miała pomyśleć? Przeca jak żeś w nocy wrócił, toś jeszcze podbitego ślypia ni miol!

SOBOTA 29 LISTOPADA

TVP 1

6.00 Zaopiekuj się mną 6.40 Schudnij 7.00 Dzień dobry w sobotę 7.30 Rok w ogrodzie 8.00 Wiadomości 8.15 Pod prasą 8.35 Hurtownia książek 9.00 Ziarno 9.30 Siódme niebo - Świat według Wayne'a 10.20 Śmiechu warte 11.45 Opole 2008 na bis 12.10 Kuchnia z Okrasą 12.35 Szkoda gadać 13.00 Wiadomości 13.10 Zwiadowany piątek 15.00 Puchar Świata w Kuusamo - Konkurs na skocznicy HS 142 17.00 Teleexpress 17.20 300% normy 18.05 Mamy MAMY 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Kroniki Riddicka (film USA) 22.25 Fatalny romans (film USA) 0.20 Weekendowy magazyn filmowy (mag.) 0.50 Ostatnia ofiara 2.20 Numer stulecia (film kop.).

TVP 2

5.40 Echa Panoramy 6.15 WOW Hej, WOW! 6.40 Spróbujmy razem 7.10 Magazyn Ligi Mistrzów 7.40 Poezja łączy ludzi 7.50 M jak miłość (s.) 8.40 Barwy szczęścia (s.) 9.45 Na dobre i na złe - Szpilki w stogu siana 10.40 Japonia - syndrom męża na emeryturze 11.35 Hallo Szpicbródka, czyli ostatni występ króla kasiarzy 13.15 Fort Boyard - Kulisy 13.25 Święta wojna 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy 15.10 Gwiazdy tańczą na lodzie 17.00 Duże dzieci 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 19.00 Fort Boyard 20.10 U Pana Boga w ogródku 21.00 Bajki według Kabaretu Moralnego Niepokoju 22.00 Bez twarzy (film USA) 0.20 Słowo na niedzielę 0.30 Panorama 0.50 Wielki Szu 2.30 Hity na czasie - Białystok 3.10 Noc zagadek - teleturniej interaktywny.

TV KATOWICE

6.00 Serwis info 7.45 Aktualności 7.50 Historia zapisana w lesie 8.00 Pora na kulturę 8.45 Przygód kilka wróbla Cwirka 9.10 Korespondent TVP o poranku 9.16 Przegląd prasy 9.55 Dach nad głową 10.10 Sposób na zdrowie 10.56 Serwis kulturalny 11.01 Było, nie minęło - Kronika zwiadowców historii 12.51 Pięć minut dla zdrowia 14.01 Oblicza armii 15.00 Męska przygoda (mag.) 16.00 Tygodnik Polski 16.50 Tajemnice historii 18.00 Aktualności 18.45 Opowiem wam o pewnej dzielnicy 19.10 Patefon Ujka Ericha 19.30 Pora na kulturę 20.00 Miejsca przekłete 21.00 Zależni nie-zależni 23.30 Patrol 23.54 Męska przygoda 0.24 Zależni nie-zależni 0.52 Było, nie minęło 1.22 Studio Wschód.

POLSAT

6.15 Kapitan Flamingo 6.45 Yin Yang Yo 7.15 Action Man A.T.O.M. 8.15 Hugo (dla dzieci) 8.45 Pasjonaci 9.15 Ewa gotuje 9.45 Czarny koń 11.55 Się kręci 12.45 Czarodziejki (s.) 13.45 Fabryka Gwiazd 15.45 Hot Shots! (film USA) 17.45 Agentki - Sknerus, czyli dziwni lokatorzy 18.50 Wydarzenia 19.30 Świat według Kiepskich (s.) 20.00 Jak oni śpiewają 22.00 Studio Lotto (w przerwie programu) 22.30 Do diabła z miłością (film kop.) 0.40 Umrzec powtórnie 2.30 Ale kasa 3.30 Tajemnice losu.

TVC 1

6.10 Muminki (s. anim.) 6.30 Sezamie, baw się razem z nami 6.55 Tip i Tap (s. anim.) 7.05 Garfield i przyjaciele (s. anim.) 7.30 Rozbójnicy (s.) 7.50 U nas na farmie 8.05 Mały kabaret telewizyjny 8.35 Dziadek do orzechów i mysz król (film anim.) 10.00 Sprawy detektyw Paracza 10.30 Les bidasses en folie (film fr.) 12.00 Wiadomości 12.05 Z metropolii, Tydzień w regionach 12.35 Auto Moto Styl (mag.) 13.05 Królestwo dzikiej natury: Dziennik rodziny słoni (cykl dok.) 13.35 Szlakiem... 13.50 Hobby magazyn 14.20 Styl (mag.) 14.45 Oczarowanie (s.) 15.40 Głina czy lajdak (film fr.) 17.25 Pogotowie kulinarne 17.55 Prognoza pogody 17.57 Minuta z przyrody 18.00 Wiadomości 18.10 Pieskie życie 18.35 Śpiewanki 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Star Dance - Taniec z gwiazdami 21.40 Pretty Woman RC (transmisja) 23.10 Wiadomości, sport 23.20 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion 23.25 Tango i Cash (film USA) 1.05 Bani-cja (film TV) 2.15 13. komnata J. Jeżka.

TVC 2

6.00 Muzeum Auto Praga 6.15 Czeskosłowacki tygodnik filmowy 6.30 Wiadomości STV 6.55 Vladimír Komárek (dok.) 7.50 Panorama 8.30 Cudowna planeta (cykl dok.) 9.25 Magazyn folklorystyczny 9.50 Nasza wieś (mag.) 10.10 Muzyka ludowa 10.40 Antologia czeskiego humoru: Vladimír Kratina 11.20 Losy gwiazd: Sandra Nováková 11.35 Hau! (s.) 12.00 Piątka w Pomarańcy (mag.) 12.55 Game Page (mag.) 13.15 Sabotaż (mag.) 13.45 Doors w Europie 14.45 Kinobox (mag.) 15.10 Film o filmie „Angielskie truskawki” 15.25 Śmierć lodowców (dok.) 16.10 Rosalie Moller (dok.) 16.30 Kamera w podróży: Południe Chile (cykl dok.) 17.15 Mississippi: rzeka w morzu (dok.) 18.00 O języku czeskim 18.15 Po Drodze Królewskiej z prof. F. Dvořákem 18.30 Kultura.cz (mag.) 18.50 Sposrzenie z zagranicy 19.00 Dvořákův komorní orchestr (koncert) 19.30 Hau! (s.) 20.00 Svatováclavský hudební festival 2008 (koncert) 22.05 Teatr żyje! (mag.) 22.30 Artmix (mag.) 23.25 Noc z Andělem 0.55 Jazz klub 1.50 Spokali się... (pr. muz.).

NOVA

6.10 Królestwo surykatek (s. dok.) 6.35 Leśni koledzy (s. anim.) 6.55 Batman zwycięzca (s. anim.) 7.20 Spider-Man (s. anim.) 7.50 Piękni (s.) 8.50 As (lista przeb.) 10.00 Mr Deeds - Milioner z przypadku (film USA) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Dziewczyna czy chłopak? (film czes.) 14.25 Uwiedziona we śnie (film USA) 16.20 Pielęgniarki (film czes.) 17.55 Przysmaki Babicy (mag. kul.) 18.35 Przyprawy (mag.) 19.30 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Wesele na polu bitwy (film czes.) 22.05 Prowokacja (film USA) 23.50 Underworld (film kop.) 2.20 Dzwonienie do TV Nova.

PRIMA

6.00 Party z kucharzem 6.30 Samuraj Jack (s. anim.) 7.20 Dzieciół Woody (s. anim.) 7.35 Freddie (s.) 8.00 Przyjaciele (s.) 8.35 Salon samochodowy 9.30 M.A.S.H. (s.) 10.35 Hunter (s.) 11.35 Zespół Angeli (s.) 12.30 Negocjatorzy (s.) 13.30 Morderstwa w Midsomer (s.) 15.40 Premier League Live! 16.00 Aston Villa FC - Fulham FC (transmisja meczu piłki nożnej) 18.05 5 kontra 5 - pojedynek zespołów (kwiz show) 18.55 Wiadomości, sport 19.30 Przyjaciele (s.) 19.55 Prognoza pogody 20.00 Krucjata Bourne'a (film USA-niem.) 22.25 Kroniki Riddicka (film USA) 0.50 Dolores Claiborne (film USA) 3.15 Zadzwoń do jasnowidza.

NIEDZIELA 30 LISTOPADA

TVP 1

6.05 Zaopiekuj się mną 6.45 Kadra 2012 7.00 Transmisja mszy św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach 8.00 Domisie 8.30 Klub przyjaciół Myski Miki 8.55 Teleranek 9.25 Kurczak Mały (film USA) 10.45 Marzenie Reda 10.55 Młoda godzina Hannah Montana 11.25 Tydzień 11.55 Między ziemią a niebem 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 13.00 Wiadomości 13.10 Świry (film USA) 13.55 Winnetou i Old Surehand (film kop.) 15.35 Budka, pszczoły i królowa szerszeni 16.30 Opole 2008 na bis 16.45 Budzimy do życia 17.00 Teleexpress 17.20 300% normy 18.05 Jaka to melodia? Finał listopada 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Szminka w wielkim mieście (film USA) 21.10 Ranczo 23.10 21 gramów (film USA) 1.15 Bliscy nieznajomi (film franc.).

TVP 2

6.00 Złotopolscy (s.) 7.00 Ostoja 7.30 M jak miłość (s.) 8.20 Barwy szczęścia (s.) 9.25 Doktorologia stosowana - Urologia i ginekologia 10.00 Wojciech Cejrowski boso przez świat 10.30 Królowa drzew 11.30 Makłowicz w podróży - Wenecja 12.05 Gang Olsena wpada w szal (film duński) 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.05 Szansa na sukces 16.10 Na dobre i na złe - Szczęśliwy wypadek 17.10 Brzydula Betty (s.) 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 19.05 Tak to leciało! 20.00 Czas honoru - Władek 21.00 Świat to za mało 23.05 Magazyn Ekstraklasy - Szybka piłka 23.55 Euroexpress 0.00 Telewizyjne Wiadomo-

ści Literackie 0.30 Panorama 0.50 Tyrmand 1954 - Słowa i twarze.

TV KATOWICE

6.47 Integracja 7.02 Wierzę, wątpię, szukam 7.45 Aktualności 7.50 Co to? kto to? 8.00 Śląski koncert życzeń 8.45 Śląska lista przebojów 9.00 Światowiec 10.00 Antysalon Ziemkiewicza 10.52 Serwis kulturalny 11.00 Debata TVP Info 12.02 Telewizja objazdowa 12.52 Pięć minut dla zdrowia 13.00 Teleplotki 14.00 Pierwszy milion 14.45 Stadion info 16.00 Sprint przez historię Przemysława Babiarza 16.45 Aktualności 16.50 W poszukiwaniu drogi 18.00 Aktualności 20.52 Młodzież kontra 21.45 Aktualności 21.55 Hat-trick 22.50 Nakarmimy świat 23.44 Miejsca przekłete 0.13 Sportowa niedziela 1.10 Debata TVP Info 1.39 Pierwszy milion 2.07 Antysalon Ziemkiewicza.

POLSAT

5.30 Wstawaj! Gramy! (pr. muz.) 6.15 Szalony Jack, pirat 6.45 Miejskie szkodniki 7.15 Power Rangers (s.) 8.15 Jak oni śpiewają 10.40 Kosmaty zawodnik (film kop.) 12.40 Fałszywa dwunastka (film USA) 14.45 I kto tu rządzi? 15.15 Piotr Bałtroczyk na żywo 16.45 Strzał w 10 (teleturniej) 17.45 Rodzina zastępcza plus - Szkoła liderów 18.50 Wydarzenia 19.30 Strefa tajemnic 20.00 Skazany na śmierć 21.00 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 22.05 Kości (s.) 23.05 Sprawca Zero (film USA).

TVC 1

6.05 Bajka 6.25 Muminki (s. anim.) 6.50 Garfield i przyjaciele (s. anim.) 7.15 Poranek z Dadą (program dla dzieci) 7.30 Boisko 7 (program dla dzieci) 9.45 Kalendarium 10.00 Wędrująca kamera (mag.) 10.30 Obiektyw (mag.) 11.00 Saturnin (s.) 11.40 Pr. roz. 12.00 Pytania V. Moravca (pr. dys.) 13.00 Wiadomości 13.05 Bajka 14.00 Magazyn religijny 14.20 Magazyn chrześcijański 14.35 Słowo na niedzielę 14.40 O sprawach nadprzyrodzonych (film czes.) 16.25 Zabytki na sprzedaż (pr. cykl.) 16.40 TVC 17.00 Koncert Adwentowy 17.55 Prognoza pogody 17.57 Minuta z przyrody 18.00 Wiadomości 18.05 Arabella (s.) 18.35 Śpiewanki 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Wóz albo przewóz (s.) 21.20 168 godzin (pr. publ.) 21.50 Wiadomości, sport 22.00 Losowanie Sportki i Szansy 22.05 Detektyw Foyle (s.) 23.45 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion 23.50 Opowieści kanterberyjskie (s.) 0.45 Talk show J. Krausa 1.25 Antologia czeskiego humoru 2.05 Artmix (mag.).

TVC 2

6.50 Wiadomości TVS 7.10 Nadal tutaj jestem - Darja Kocábová (pr. cykl.) 7.40 Urok europejskiego wybrzeża 7.50 Panorama 8.30 Exit 316 8.45 Poszukiwanie czasu utraconego (pr. cykl.) 9.05 Po Drodze Królewskiej z prof. F. Dvořákem 9.20 Dziennik lektur 9.30 Świat książek (mag.) 10.00 Transmisja adwentowej mszy św. 11.00 Mity i fakty historii (cykl dok.) 12.00 Fidelio (opera L. van Beethovena) 13.40 Podstawy 14.10 Świat sztuki: Był sobie Disney (cykl dok.) 15.00 Film o filmie „Duchy Goi” 15.10 Butelkowane w zamku (film fr.) 16.45 Filmowe powroty: Lekkość (film USA) 18.30 Kultura.cz (mag.) 19.00 Koncert Tamary Sinjajskiej 19.35 Simpsonowie (s. anim.) 20.00 Wieczór na temat... Ballada na bałajkę 22.00 Na pływalni z W. Shorter (talk show) 22.25 Klub filmowy: Ukryta forteca (film jap.) 0.45 David Dorůžka - Josefine Lindstrand Quartet (koncert) 1.40 Star Dance - Taniec z gwiazdami 3.05 Simpsonowie (s. anim.).

NOVA

6.00 Kroniki dzikiej natury (s. dok.) 6.30 Królestwo surykatek (cykl dok.) 7.00 Leśni koledzy (s. anim.) 7.15 Wilk i zając (s. anim.) 7.45 Krótkie pięćcie II (film USA) 10.00 Grunt to rodzinka (film fr.) 11.50 Opowiadania filmowe 13.10 Trzeci do pary (film USA) 15.00 Wygrane marzenia (film USA) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, prognoza pogody 17.30 Dwóch i pół (s.) 18.00 Poradnik domowy 18.55 Obywatelskie judo 19.30 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Ubezpieczalnia Szczęście (s.)

21.15 Odlamki (mag.) 21.45 Mr. GS (talk show) 22.15 Zagubieni (s.) 23.05 Zabójczy układ (film USA) 0.40 Agenci NCIS (s.) 2.00 Odlamki.

PRIMA

6.00 Party z kucharzem (mag. kul.) 6.30 Samuraj Jack (s. anim.) 7.20 Dzieciół Woody (s. anim.) 7.35 Przyjaciele (s.) 8.00 Ludzie Hitlera (cykl dok.) 9.15 Świat 2008 (mag.) 9.50 Tajemnica Czerwonego Domu (film niem.) 11.50 Receptariusz prima pomysłów 13.00 Niedzielną partia (pr. dys.) 13.55 M.A.S.H. (s.) 14.30 Harry Potter i Komnata Tajemnic (film br.-USA) 17.40 Jak zbudować marzenie 18.55 Wiadomości, sport 19.30 Przyjaciele (s.) 19.55 Prognoza pogody 20.00 Bierz albo zostaw (kwiz show) 21.20 Sprawiedliwość (s.) 22.20 Talk show V. Žilkovéj 23.10 Życie mniej zwyczajne (film br.) 1.15 Zadzwoń do jasnowidza.

PONIEDZIAŁEK 1 GRUDNIA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 7.50 Leksykon PRL 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.35 Sekretny świat misia Beniamina 8.55 Domisiowe (dla dzieci) 9.00 Budzik - Rękawiczki 9.30 Atlantis High 10.00 Moda na sukces (s.) 10.25 Opole 2008 na bis 10.50 Wielki świat małych odkrywców 11.05 Jaka to melodia? Finał listopada 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 W kolejce po euro 12.40 Plebania (s.) 13.05 Klan (s.) 13.30 Palce lizać - Pojedynek 14.00 Pod skórą krokodyla 14.30 Errata do biografii - Roman Palester 15.00 Wiadomości 15.15 Jesteś tym, co jesz - Lisa Aspden 15.40 Pora na doktora (mag.) 16.05 Moda na sukces (s.) 16.50 Perły Millennium - Marilyn 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Podróż 21.30 Goldfinger (film bryt.) 23.30 Czas śmierci (film kop.) 1.05 Kojak - Obłężenie (s.) 1.55 Notacje - Alfred Schreyer.

TVP 2

6.15 Złotopolscy (s.) 6.45 Pomocnik świętego Mikołaja 7.15 Przystanek praca 7.30 Harry i Hendersonowie - George pisarzem 8.00 Pytanie na śniadanie 10.20 M jak miłość (s.) 11.10 Codzienna 2 m 3 11.40 Bulionerzy 12.10 Everwood (s.) 12.55 Anna Dymna spotkajmy się 13.25 Znaki czasu 13.50 Fort Boyard 14.55 Na dobre i na złe - Szczęśliwy wypadek 15.55 Wakacje z duchami - Na zamku strazy 16.35 Zdolne bestie - Uchątka intelektualistka 17.05 Na wariackich papierach - Pojedynek najlepszych (film USA) 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 19.05 Koło fortuny 19.35 Na wyłączność - Małgorzata Szumowska 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.35 M jak miłość (s.) 21.40 Tomasz Lis na żywo 22.40 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 0.20 XVI Międzynarodowy Festiwal Sztuki Autorów Zdjęć Filmowych 0.30 Panorama 0.50 Ogród barbarzyńcy - U Dorów 1.15 Carlos do Carmo - Festiwal Filmu i Sztuki „Dwa Brzegi” 2.00 Fotografia jest sztuką trudną.

TV KATOWICE

6.00 Serwis info 7.45 Aktualności 7.50 Gramy dla was 8.03 Gość poranka 8.17 Przegląd portali internetowych 8.45 TV Katowice poleca 9.09 Korespondent TVP o poranku 9.48 Przegląd prasy 9.55 Biznes - otwarcie dnia 10.13 Gość poranka 11.08 Info dzień 11.12 Zapowiedź „Raport z Polski” 12.07 Pięć minut dla zdrowia 13.06 Raport z Polski 14.07 Biznes 14.45 Pięć minut dla zdrowia 15.11 Raport z Polski 15.46 Serwis kulturalny 16.00 Biznes 16.13 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.50 Fest zaplanuj sobie przyszłość 17.05 TV Katowice poleca 18.00 Aktualności 18.45 To brzmi... 19.00 Propozycje do śląskiej listy przebojów 19.10 Prosto z mostu 19.40 Tygodnik regionalny 19.55 TV Katowice zaprasza 20.09 Minęła 20-ta 21.07 Telekurier bliżej ciebie 22.18 Minął dzień 22.51 Biznes 23.45 Diamentowy szlak - Kamień niezgody 0.38 Minęła 20-ta 1.25 Telekurier bliżej ciebie.

POLSAT

6.00 Żar młodości (mag.) 7.15 Wielka wygrana (teleturniej) 8.00 Dotyk anioła (s.) 9.00 Miodowe lata 9.55 Rodzina zastęp-

cza plus 10.55 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 11.25 Samo życie 11.55 Nowe przygody Tequili i Bonettiego 13.00 Fabryka Gwiazd - Akademia 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 15.15 Świat według Bundy (s.) 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.35 Miodowe lata - Alergia 17.30 Fabryka Gwiazd 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie 20.00 Człowiek w ogniu (film kop.) 23.05 Zastępstwo (film USA) 1.05 Fala zbrodni - Polowanie 2.00 Rajska plaża 3.00 Tajemnice losu.

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Sezamie, baw się razem z nami 9.05 O sprawach nadprzyrodzonych (film czes.) 10.50 Ostatnie dni wulkanu Krakatoa (dok.) 11.40 Szlakiem... (cykl dok.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Rodzina, szkoła i ja 13.50 Córki McLeoda (s.) 14.35 Potyczki Amy (s.) 15.25 Hau! (s. anim.) 15.50 Kwiz dla dzieci 16.15 Tajemnice Toma Wizarza 16.30 Zaczarowane przedszkole 17.00 AZ-kwiz 17.30 Chłopaki w akcji (mag. kul.) 17.55 Prognoza pogody 17.57 Minuta z przyrody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czarne owce (pr. publ.) 18.40 Żywe serce Europy 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Dzikie kraje (s.) 21.00 Podróż po Kenii (dok.) 21.35 Reporterzy TVC 22.15 Uwiedziona za żelazną kurtyną (pr. cykl.) 22.30 Kuzyni z Ameryki (film br.) 0.00 Losowanie Szczęśliwej 10 0.05 Polityczne spektrum 0.35 Seks w wielkim mieście (s.) 1.05 Córki McLeoda (s.) 1.50 Wiadomości regionalne.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.10 Teleturystyczny klub niesłyszących (mag.) 9.40 Kalendarium 9.55 Kinobox (mag.) 10.25 Kultura.cz (mag.) 11.10 TVC 11.25 Za szkołę 12.00 Mieszkać - to sztuka (mag.) 12.30 Sprawa dla ombudsmna 12.45 Geografia świata (pr. cykl.) 13.00 Ptaki wodne (s. dok.) 13.10 Bajki całego świata (j. ang.) 13.25 Dziadek do orzechów i mysz król (film anim.) 14.50 Film o filmie „Kozia historia” 15.05 Śmierć lodowców (dok.) 15.50 Przygody nauki i techniki 16.20 Ciągniki 2008 (wyciągi sam.) 16.30 Gambinus Liga (mag. + transmisja meczu piłki nożnej) 19.20 Wiadomości w języku migowym 19.30 Hau! (s. anim.) 20.00 KGB w Niemczech (dok.) 20.50 Wiadomość od J. Padoura 21.20 Piękne miasta 21.45 Piękno europejskiego wybrzeża 22.00 In Treatment (s.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Sport 23.10 Q (mag.) 23.40 Musicblok (mag. muz.) 0.10 Fokus TVC24 0.30 Nocny klub filmowy: Własne tempo (film USA) 1.55 Świat książek.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Gorące Hawaje (s.) 9.30 Bohater jednej nocy (film czes.) 11.20 Ulica (s.) 12.00 Detektyw Monk (s.) 12.50 Lenssen i spółka (s.) 13.20 Zaginieni (s.) 14.15 Dziewczyny Gilmora (s.) 15.10 Gwiezdne wrota (s.) 16.05 Prawo i porządek: Zbrodnicy zamiar (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.35 Kryminalne zagadki Nowego Jorku (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Policja kryminalna Anioł (s.) 21.15 Weekend (mag.) 21.50 Dr House (s.) 22.45 Szkoła uwodzenia III (film USA) 0.20 Agenci NCIS (s.).

PRIMA

6.35 Przygody Olivera Twista (s. anim.) 7.10 Dzieciół Woody (s. anim.) 7.20 Tom & Jerry (s. anim.) 7.35 Bajer z Bel Air (s.) 8.00 Will & Grace (s.) 8.30 Przyjaciele (s.) 9.00 Bliźniacy (s.) 9.25 Blok (s.) 10.05 Siódme niebo (s.) 11.00 Na czym zależy (s.) 11.40 To morderstwo, napiszcie (s.) 12.40 Pomoc domowa (s.) 13.10 Nowojorscy gliniarze (s.) 14.05 Chameleon (s.) 15.05 Will & Grace (s.) 15.35 Jordan (s.) 16.35 Komisarz Rex (s.) 17.40 Wiadomości regionalne 18.00 5 kontra 5 (kwiz show) 18.55 Wiadomości, sport 19.30 Przyjaciele (s.) 19.55 Prognoza pogody 20.00 Kasia Brzydula (s.) 21.20 Tylko prawda 22.25 Bliżej (s.) 23.25 Ojciec pilnie poszukiwany 0.30 Sprawa dla dwu (s.) 1.40 Zadzwoń do jasnowidza.

ŻYCZENIA

Dnia 1. 12. 2008 obchodzi swój zany jubileusz życiowy nasza Kochana Żona, Matka, Babcia, Siostra i Szwagierka

pani BARBARA KULA

Z tej okazji najserdeczniejsze życzenia zdrowia, szczęścia, pomyslności, Błogosławieństwa Bożego i „100 lat“! Życzą mąż, dzieci: Urszula i Janusz z partnerami, oraz wnuki: Basia, Adam i Beata. GL-689

WSPOMNIENIA

Noce i dni, o których nie wiesz, jesień i pejsaż bez Ciebie.

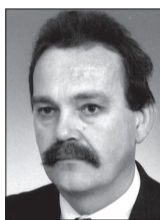

Dziś, 29 listopada, mija już dziesięć lat od chwili, kiedy odszedł od nas tragicznie, w wieku 32 lat nasz Drogą

śp. inż. ANDRZEJ BULAWA

Prosimy wspomnijcie o Nim z uśmiechem na twarzy i ciepłem w sercu. Najbliżsi. GL-707

Tylko miłość zostaje, ta nie zna śmierci.

Z boleścią i żalem w sercu przypominamy sobie dzień 29. 11., gdy przed 10 laty odszedł od nas na zawsze nasz Najdroższy, Nieodżałowany

**śp. inż. EUGENIUSZ
ĆWIERTKA**

O chwilę cichych wspomnień proszą najbliżsi. GL-721

Dziś, 29 listopada mija 10 lat, kiedy to odeszła na wieczny odpoczynek nasza droga Mama, Teściowa, Babcia i Prababcia

śp. MARIA ĆWIERTKOWA

z domu Gradek z Karwiny. W tym samym dniu mija 10. rocznica tragicznej śmierci Jej Wnuka

śp. inż. EUGENIUSZA ĆWIERTKI

O chwilę wspomnień proszą najbliżsi. GL-709

Dnia 30 listopada mija 5. smutna rocznica zgonu naszej Kochanej

śp. HELENY PASZ

z Orłowej Łazów, która 25 listopada obchodziłaby swoje 73.urodziny. Wszystkich, którzy ją znali i kochali, prosimy o chwilę wspomnień i zadumy. Mąż i synowie z rodzinami. GL-722

Dnia 30 listopada 2008 obchodziłby 60. rocznicę urodzin nasz Kochany

śp. BOLESŁAW PROMNY

z Czeskiego Cieszyna Sibicy, zaś 23 listopada 2008 minęła 15. rocznica Jego śmierci. O chwilę wspomnień prosi żona i córka z rodziną. GL-735

CO W TEATRZE

SCENA POLSKA - CZ. CIESZYN: Odejścia (30, godz. 17.30).

CO W KINACH

KARWINA - Centrum: Madagaskar (29, 30, godz. 15.30, 17.45; 1, godz. 17.45); Uprawdżona (29, 30, godz. 20.00); KARWINA - Ex: „Malé oslavy” (29, 30, godz. 19.00); HAWIERZÓW - Centrum: Madagaskar (29-1, godz. 17.45); Quantum of Solace (29-1, godz. 20.00); TRZYNIEC - Kosmos: Jaja w tropikach (28, 29, godz. 17.30); „Děti noci” (29, 30, godz. 20.00); Totalny kaktizm (1, godz. 17.30); CZ. CIESZYN

- Central: Gwiezdne wojny - Wojny klonów (29, 30, godz. 17.00); Nie dotykać się (29, 30, godz. 19.30); BYSTRZYCA: Mamma Mia! (29, godz. 18.00); JABŁONKÓW: Czerwoną baron (30, godz. 17.00, 19.30).

CO W TERENIE

BŁĘDOWICE - Klub Kobiet i Klub Seniora zapraszają na spotkanie 3. 12. o godz. 15.00 do Domu PZKO. BYSTRZYCA - Klub Seniora przy PZKO zaprasza na Mikołajówkę 3. 12. o godz. 16.00 do Domu PZKO. W programie ocena pracy za ubiegły rok. CZ. CIESZYN - UWAGA chóry „Harfa”, „Przełęcz” i „Godulan-Ropica”! Wspólna próba przed jubileuszowym

Mijają lata, niktą marzenia, pozostają żal i smutne wspomnienia.

Dnia 29 listopada mija 25. rocznica śmierci

śp. HILDY WALKOWEJ

z Kocobędza. Wszystkich, którzy ją znali i zachowali w życzliwej pamięci, o chwilę cichych wspomnień proszą najbliżsi. GL-704

Dnia 1. 12. 2008 obchodziłby 100. urodziny nasz Drogą

śp. JAN RÓŻOWSKI

z Karwiny 2 Granic. Wspominają najbliżsi. RK-232

NEKROLOGI

Dziękujemy wszystkim krewnym, przyjaciółom, sąsiadom oraz znajomym za wyrazy współczucia, kwiaty, wieńce i liczny udział w ostatnim pożegnaniu naszej Drogiej Zmarłej

śp. ANNY KANTOROWEJ

z Bystrzycy. Dziękujemy również ks. Tomaszowi Molinowi za dostojne przeprowadzenie pogrzebu oraz za wzruszające słowa nad trumną panu Romanowi Wróblowi oraz pani Guńkowej z Sekcji Kobiet. W smutku pogrążona rodzina. GL-731

Po trudach życia pełnego znoju, śnij swój sen wieczny i odpoczywaj w pokoju.

Z głębokim smutkiem w sercach zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 25 listopada 2008 zmarła w wieku 87 lat nasza Kochana Matka, Teściowa, Babcia, Prababcia, Ciocia

śp. OTYLIA CHWAJOL

z Orłowej Lutyni. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się dnia 1 grudnia 2008 o godz. 15.00 z kościoła parafialnego w Dolnej Lutyni. Zasmucona rodzina. GL-732

Pomników mamy niewiele, ludzie nie płaczą ani nie tańczą głośno, na Śląsku umiera się cicho, bo tutaj ludziom odwagi i zasług wystarcza na milczenie.

Janusz Gaudyn

Dnia 27 listopada 2008 zmarł w wieku 53 lat nasz Ukochany Tata, Mąż, Syn, Brat, Krewny, Przyjaciel

TADEK OBORNY

z Nieborów. Pogrzeb odbędzie się w środę 3 grudnia 2008 o godz. 14.30 z sali obrzędowej w Trzyńcu na Folwarku na cmentarz w Śmitowicach. Kochająca rodzina. GL-736

Konkurs z nagrodami dla kół PZKO!

Ogłaszamy konkurs dla wszystkich kół PZKO. W konkursie weźmie udział każde koło, które w terminie do 31 stycznia 2009 przedstawi organizatorowi konkursu zebra- ne dowody opłaty NOWYCH PRENUMERATORÓW MIESIĘCZNIKA ZWROT na rok 2009 (nie tylko spośród członków PZKO).

Wyznaczone są dwie nagrody w kategoriach:

1. za największą absolutną ilość zyskanych nowych prenumerat
2. za największą ilość zyskanych nowych prenumerat w stosunku do ilości członków MK

Nagrodą w każdej kategorii jest dar sponsorski od organizatora konkursu dla zwycięskiego koła w wysokości 15 000 kc. Nagrody zostaną wypłacone po potwierdzeniu ilości nowych prenumerat ze strony redakcji Zwrotu oraz potwierdzeniu ilości członków koła przez ZG PZKO. Odgłoszenia istniejących prenumerat w czasie trwania konkursu i ich zgłoszenie na nowo nie będzie uznane jako nowa prenume- rata do konkursu.

Warunkiem udziału w konkursie jest przesłanie do 31 stycznia 2009 (włącznie) ko- perty z odcinkami przekazów pocztowych potwierdzających opłatę nowej prenume- raty i wypełnionym kuponem (poniżej) na adres organizatora konkursu.

Konkurs kół PZKO - ZWROT

MK
ilość nowych prenumerat Zwrotu ilość członków MK
.....
podpis prezesa MK pieczęćka MK

Organizator: Tensar International, Zygmunt Rakowski, Sleszka 1435/8, 73701 Czeski Cieszyn, kontakt 602 735872.

Płaskie dachy z papy termozgzwelnej, długoletnie gwarancje.

Firma „NEW SYSTEM DACH”, Cieszyn, ul. Brożka 13/1, tel.: +48 0601 532 642, + 48 33 8525 608.

12. o godz. 9.30. Podarunki do loterii mile widziane. Zgłoszenia: Hilda Śliż, tel.: 558 731 038 w godz. 19-21 do 8. 12.

KARWINA FRYSZTAT - Biblioteka Regionalna zaprasza miłośników podróży 5. 12. o godz. 17.00 na prelekcję Z. Rakowskiego „Magia Bajkału” do biblioteki na Rynek Masaryka.

SUCHA GÓRNA - Na Koncert Jubileuszowy ZPiT „Suszenie” jest zapewniony autobus. Trasa: Restauracja „U Pawłasa” (godz. 15.05), czeska szkoła (godz. 15.10), Podolkowice - skrzyżowanie u p. Lipnerów (godz. 15.20). Po koncercie autobus będzie kursował tylko na trasie Dom Kultury Hawierzów - Dom PZKO Sucha Górna.

OLBRACHCICE - Klub Kobiet zaprasza swe członkinie w środę 3. 12. o godz. 15.00 na „Mikołajówkę”. Wstęp z prezencikiem w cenie do 50 koron.

▲ MK PZKO zaprasza na spotkanie przedświąteczne z Mikołajem dzieci, rodziców, babcie i dziadków 5. 12. o godz. 17.00 do Domu PZKO. Będzie także w sprzedaży Kalendarz Śląski 2009.

UWAGA BRATYSŁAWIANIE! - Tradycyjna Mikołajówka absolwentów uczelni bratysławskich odbędzie się 5. 12. w Oldrzychowicach Na Fojstwiu. Zapraszają organizatorzy.

WĘDRYŃA - Klub Seniora przy MK PZKO zaprasza na spotkanie 2. 12. o godz. 15.00 do Czytelni.

▲ MK PZKO zaprasza na walne zebranie 7. 12. o godz. 15.00 do Czytelni.

WIERZNIOWICE - Zarząd MK PZKO zaprasza na spotkanie w ramach Klubu Seniora 30. 11. o godz. 16.00 do Domu PZKO. Na spotkaniu będą sprzedawane polskie książki i Kalendarze Śląskie na rok 2009.

MOSTY k. JABŁONKOWA - Gmina zaprasza 29. 11. o godz. 14.00 na koncert orkiestry dętej „Vlčnovjanka”, w godz. 15-19 warsztaty i targi świąteczne w Domu PZKO; 30. 11. o godz. 15.30 koncert adwentowy w kościele św. Jadwigi z udziałem chóru mie-

Centrum Pedagogiczne dla Polskiego Szkolnictwa Narodowościowego w Cz. Cieszynie

poszukuje osoby na stanowisko

sekretarki

Wymagania:

- wykształcenie średnie
- dobra znajomość j. polskiego oraz j. czeskiego (mile widziana znajomość j. angielskiego)
- znajomość pracy na PC
- prawo jazdy kat. B
- dobra organizacja pracy
- samodzielność w działaniu
- umiejętność obsługi urządzeń biurowych
- wysoka kultura osobista, zaangażowanie i odpowiedzialność
- umiejętności interpersonalne

Osoby zainteresowane ofertą prosimy o przesłanie CV oraz listu motywacyjnego na adres: info@pctesin.cz lub ul. Ostrawska 21, 73701 Czeski Cieszyn do 14 grudnia 2008 roku

szanego Collegium Cantorum z Cz. Cieszyna.

PTM - zaprasza na spotkanie 5. 12. o godz. 19.00 do siedziby Kongresu Polaków. Program: Święty Mikołaj przynosi... ciekawostki, nie tylko medyczne. Wieczór w świątecznym nastroju.

KONCERTY

CZ. CIESZYN - Kongres Polaków oraz MK PZKO Cz. Cieszyn Centrum zapraszają na uroczysty koncert z okazji 80-lecia urodzin dyrygenta inż. Alojzego Kalety oraz 50-lecia założenia Chóru Żeńskiego „Harfa”, który odbędzie się 6. 12. o godz. 16.00 w Teatrze Cieszyńskim.

TRZYNIEC - Parafia Śląskiego Kościoła Ewangelickiego A. W. zaprasza na Tradycyjny Wieczór Kolęd 7. 12. o godz. 16.00 do kościoła ewangelickiego.

OFERTY

SPRZEDAM pszenicę 4,50 kc/1kg. Inf.: 596 425 682. AD-148

SPRZEDAM nieużywany rower do ćwiczeń (rotor) za połowę ceny. Inf.: 558 993 499. GL-714

Rzuty karne przyczepiły się do Trzynieca

EKSTRALIGA HOKEJA

ZNOJMO TRZYNIEC 2:3

Tercje: 1:0, 1:1, 0:1 – 0:0 – 0:1. Bramki i asysty: 10. Růžička (Plášek), 38. Meidl (Čachotský) – 21. Balej (Moravec), 57. Moravec (Kanko, Vosátko), decydujący karny Balej. Sędziowali: A. Jeřábek – Guth, Křivský. Kary 2:5. W. 2035. Trzyniec: Vojtek (karne Rehof) – Sekeráš, Výtisk, Seman, Malec, Gureň, Vosátko, Kania, Andersons – Balej, Polanský, Kováčik (3. Hašek) – Tomík, Peterek, Martynek – Kanko, Moravec, Polák – Pánik, Hampl, Hašek. Hokeiści Trzynieca polubili ostatnio zawałowe końcówki okraszone rzutami karnymi. Z Witkovicami przegrali we wtorek 2:3 właśnie w karnych, ze Znojmem było odwrotnie. Wyrównany mecz 27. kolejki dobiegł aż do dogrywki, w której dużą szansę zmarnował Moravec – w czwartek bez dwóch zdań najlepszy zawodnik w barwach zwycięskiej drużyny. To on dograł Balejowi w wyrównującej akcji, zaś w 57 minucie przepięknym zwodem trafił na 2:2. W karnych trzyniecki trener Antonín Stavjaňa postawił na Rehofa. Debiutant w ekstraklidze godnie zastąpił w bramce Vojtkę i nie wpu-

ścił do siatki ani jednego strzału. Po stronie Trzynieca trafili Balej z Polanskim. **Jutro** (17.00): Trzyniec – Litwinów.

I LIGA HOKEJA

CHRUZIM HAWIERZÓW 2:1

Tercje: 0:0, 0:1, 1:0 – 0:0 – 1:0. Bramki i asysty: 46. Žák (Zadina, Martinec), decydujący karny Valko – 21. Vala (Velecký). Sędziował Zubanda. Kary 7:7, wykorzystane 1:0. W. 720. Hawierzów: Čech (Valent) – Kolarz, Lukačovič, Lojek, Evan, Novák, Huhto, Hegegy, Lašek, Se-

man, Vala, Velecký, Sikora, Piecha, Kotásek, Brynecký, Hampl, Přeučil, Klimša, Daneček, Říčka. Napastnik Vala był jedynym strzelcem Hawierzowa w wyjazdowym pojedynku. W 21 minucie w przewadze liczebnej z podania Veleckiego trafił na 0:1, od tego momentu jednak krążek z siatki wyławał już wyłącznie Jakub Čech. W rzutach karnych drugi punkt dla gospodarzy załatwił strzałem pod poprzeczkę Valko, w barwach Panter dał radę tylko niezawodny Vala.

Lokaty: 1. K. Brno 65, 2. Ujście n. Ł. 61, 3. Vrchlábí 61, 4. 10. Hawierzów 35 pkt. **Dziś** (17.00): Hawierzów – Hradec Kr.

Trzyniecki napastnik V. Polák trafił z karnego w słupkę.

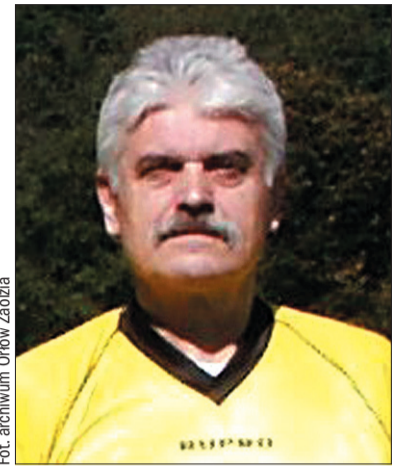
II LIGA HOKEJA

ORŁOWA UNICZÓW 4:2

Tercje: 3:0, 1:1, 0:1. Bramki i asysty: 14. Potočný (Prokop), 14. Blatoň (Kudláček), 16. Chomič (Blatoň, Kotásek), 30. Chomič (Prokop, Machálek) – 23. Denisov (Sršeň, Molota), 43. Rajnoha (Sršeň, Denisov). Sędziował Kusý. Kary 2:4. W. 500. Orłowa: Šafránek – Jurčík, Chomič, Kudláček, Machálek, Samiec, Grygar, Goláb, Stránský, Kotásek, Blatoň, Studený, Mintěl, J. Dušek, Vydra, Potočný, Kraft, Prokop. O losach meczu przesądziła pierwsza tercja i trzy błyskawiczne ciosy zadane przez Orły. – *Od drugiej odsłony kontrolowaliśmy przebieg spotkania – powiedział „Głowski” trener Orłowej Petr Česlák. Goście w trzeciej tercji wprawdzie dominowali na lodowisku, ale golem Rajnohy zaledwie złagodźli oblicze porażki. – Ofensywny hokej święcił sukces, oby tak udanych pierwszych tercji w naszym wykonaniu było więcej – dodał orłowski trener.*

Lokaty: 1. Wał Międzyrzecz 49, 2. Opawa 45, 3. Hodonin 44, 4. 5. Orłowa 41 pkt. **Jutro:** Žďár n. Sazavą – Orłowa. **JANUSZ BITTMAR**

Jan Zolich obchodzi 60 lat

Fot. archiwum Orłów Zaozlia

W przyszłym tygodniu swój jubileusz życiowy będzie obchodził Jan Zolich z Karwiny. Jego pasją stała się piłka nożna, z którą związała go długoletnia praca trenera i działacza piłkarskiego. Był trenerem pierwszoligowych drużyn młodzieżowych Hawierzowa i Karwiny. W wielu drużynach piłkarskich gra do dzisiejszego dnia sporo jego wychowanków, do których należą m.in. Daniel Zítka (aktualny reprezentant RC, bramkarz Anderlecht Bruksela) i Jan Laštůvka (bramkarz West Ham United). Jan Zolich jako działacz piłkarski udziela się nadal głównie na płaszczyźnie szkolenia nowych trenerów przy Powiatowym oraz Wojewódzkim Związku Piłki Nożnej w Karwinie oraz Ostrawie. Był też piłkarzem oraz trenerem drużyn zaoziańskich zbierających medale na igrzyskach polonijnych i Mistrzostwach Świata Drużyn Polonijnych w Stalowej Woli.

W związku z jubileuszem, w sobotę 6 grudnia o godz. 11.30, odbędzie się spotkanie oldbojów Orłów Zaozlia, którzy rozegrają ze sobą mecz w mini-piłce nożnej na sztucznej nawierzchni w hali sportowej Szkoły Podstawowej „Dělnická” w Karwinie - Nowym Mieście. Na pomockowej „Mikołajówce” Orły podsumują zarazem swą dotychczasową działalność.

Drogiemu Jankowi Zolichowi, piłkarzowi, trenerowi i działaczowi piłkarskiemu, wspaniałemu koleźce i przyjacielowi najserdeczniejsze życzenia z okazji jubileuszu składają koleźcy z Orłów Zaozlia. Do urodzinowych życzeń przylączy się również redakcja „Głosu”. (r)

Ruszył Puchar Świata w skokach narciarskich

W fińskim Kuusamo rozpoczął się w piątek kolejny sezon Pucharu Świata w skokach narciarskich. Wczoraj, po zamknięciu tego numeru, na tamtejszym obiekcie K142 rywalizowali skoczkowie w konkursie drużynowym. Na dziś, na godz. 16 przewidziano natomiast konkurs indywidualny, jeżeli oczywiście planów nie pokrzyżuje kapryśna pogoda panująca obecnie w całej Europie. Oprócz skoczków narciarskich, w Kuusamo startują także narciarze

biegacze i zawodnicy w kombinacji norweskiej. Na polu startowym biegaczy nie brakuje m.in. najlepszej Polki, Justyny Kowalczyk, która w inauguracyjnych zawodach na 10 km stylem dowolnym w Gaellivare (Szwecja) dotarła do mety na 7. pozycji.

W dzisiejszym konkursie Polskę reprezentować będą skoczkowie: Adam Małysz, Kamil Stoch i Marcin Bachleda. W kwalifikacjach nie dali rady Łukasz Rutkowski i Stefan

Hula. Zwieńczeniem całego sezonu będą Mistrzostwa Świata w Narciarstwie Klasycznym w Libercu (18. 2. - 1. 3. 2009).

HARMONOGRAM PUCHARU ŚWIATA

28.-29. 11. Kuusamo (drużynowo, indywidualnie), **6.-7. 12.** Trondheim, **13.-14. 12.** Pragelato, **20.-21. 12.** Engelberg, **29. 12.-6. 1.** Turniej Czterech Skoczni (29. 12. Oberstdorf, 1. 1. Garmisch-Partenkirchen, 4. 1. Innsbruck, 6. 1. Bi-

schofshofen), **10.-11. 1.** Bad Mitterndorf, **16.-17. 1.** Zakopane, **24.-25. 1.** Whistler, **31. 1.-1. 2.** Sapporo, **7-8. 2.** Willingen (drużynowo, indywidualnie), **11. 2.** Klingenthal, **14.-15. 2.** Oberstdorf (indywidualnie, drużynowo), **7-8. 3.** Lah-ti (drużynowo, indywidualnie), **10. 3.** Kuopio, **13. 3.** Lillehammer, **14.-15. 3.** Vikersund (drużynowo, indywidualnie), **20.-22. 3.** Planica (loty – indywidualnie, drużynowo, indywidualnie). (jb)

MEZINÁRODNÍ MISTROVSTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY SENIORŮ A PÁROVÝCH DISCIPLÍN V KRASOBRUSLENÍ PRO ROK 2009 4. – 6. 12. 2008 TŘINEC

Tomaš Verner
Mistr Evropy

Michal Matloch

Ivana Hudzilecová

PÁTEK 5. 12. 2008

09:30 - 10:15 Povinné tance taneční páry junioři
10:15 - 10:45 Povinné tance taneční páry seniři
11:00 - 11:45 Povinné tance taneční páry žáci
11:45 - 12:15 Krátký program sportovní dvojice žáci
12:30 - 13:30 Krátký program sportovní dvojice junioři
13:45 - 14:15 Krátký program sportovní dvojice seniři
14:30 - 17:00 Krátký program seniorky
17:15 - 19:15 Krátký program seniři
19:30 - 20:00 Originální tance taneční páry junioři
20:00 - 20:30 Originální tance taneční páry seniři
20:45 - 21:30 Volné tance taneční páry žáci
21:30 - 22:00 Volné jízdy sportovní dvojice žáci

SOBOTA 6. 12. 2008

09:30 - 10:15 Volné jízdy sportovní dvojice junioři
11:00 - 11:45 Volné jízdy sportovní dvojice seniři
12:00 - 15:00 Volné jízdy seniorky
15:15 - 17:30 Volné jízdy seniři
17:45 - 18:30 Volné tance taneční páry junioři
18:45 - 19:15 Volné tance taneční páry seniři

19:15 **Vyhlášení výsledků Mezinárodního mistrovství**

20:00 **Závěrečná exhibice**

generální partner
TRINECKÉ ŽELEZÁRNY
MORAVIA STEEL

hlavní partner
Cargo
energetické rozhodnutí
MORAVIA ENERGO

partneri
FINIDR
Autel
intelligent technologies

GENERALI
GRUPP

adverti
MARKETINGOVA
KOMUNIKACE

LEROY

bulawa
reklamní agentura